

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Schoolverkeer en sluipverkeer,
dat moet botsen

Figurandten

Architect Zjef Vanuytsel bouwt
misschien ooit de ultieme song

Geuzentournees, wandelen door
het geheugen van de geschiedenis

Culturele centra in de rand
tussen wal en schip

Zaventem-akkoord galmt oorverdovend na

De afspraken over een vermindering van de geluids-overlast en de uitbreiding van de luchthaven van Zaventem hebben de lont misschien uit het politieke kruitvat gehaald, maar de gemoederen zijn geenszins bedaard. Er is wrok bij verongelijkte en ontgoochelde buurtbewoners die zich bekocht voelen. Zij vinden dat het akkoord 'op maat van (koerierdienst) DHL is geschreven' en hebben geen boodschap aan het gegoochel met gemiddelden. Geluidspieken maken ons wakker', aldus de Onafhankelijke Actiegroep Midden-Brabant.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

'Het is natuurlijk gemakkelijk een akkoord af te sluiten en de rekening aan een andere overheid te presenteren'

Die reactie was voorspelbaar. Anders ligt het met de bedenkingen die in de politieke wereld aan bod kwamen en dan niet alleen vanuit de oppositie. Hoewel ze veren moest laten, hield federaal minister van Vervoer Isabelle Durant het hoofd hoog met de Piaf-slogan 'Non, je ne regrette rien'. In een interview wees ze er trouwens op dat 'het werk niet af is' en dat 'er overleg moet komen met de gewesten over de geluidsnormen en onteigeningen'. Ook over de financiering van het bereikte akkoord -waar veel geld mee gemoeid is- bestaat onduidelijkheid. Zo is nog niet uitgemaakt welke regering(en) voor welke budgetten moet(en) opdraaien.

Boter bij de vis

Het budgettaire luik dreigt nog een flink partijtje armworstelen op te leveren tussen de federale en de Vlaamse regering. Leo Peeters, oud-minister van Binnenlandse Zaken en nog altijd lid van het Vlaams Parlement, gaat in een interview met de krant De Standaard niet zo ver te beweren dat de

Vlaamse regering gerold werd met het akkoord, maar hij vindt wel dat minister-president Patrick Dewael 'boter bij de vis moet vragen voor de uitvoering van het akkoord over Zaventem'.

Federaal premier Guy Verhofstadt zou die boter moeten leveren. Volgens de socialistische burgemeester van Kapelle-op-den-Bos is 'het natuurlijk gemakkelijk een akkoord af te sluiten en de rekening aan een andere overheid te presenteren'. Peeters zou graag willen dat er een debat op gang komt rond de financiering van het Zaventem-akkoord.

Minister-president Dewael en minister van Vervoer Steve Stevaert lieten daarop weten dat het federaal akkoord over Zaventem slechts gaat over 'voorstellen waarover voorafgaandelijk overleg plaatsgevonden had'. Elders geven ze Peeters echter impliciet gelijk als ze zeggen dat de Vlaamse regering 'zich vragen stelt bij een aantal voorgestelde maatregelen' en dat ze 'niet akkoord gaan met bepaalde onderdelen van het akkoord.... waarover verder overlegd wordt tussen de federale regering en de Vlaamse regering'.

Eerder had minister Stevaert in het Vlaams Parlement al vraagtekens gezet bij een onderdeel van het Zaventem-akkoord, nl. de komst van een HST-terminal in Schaarbeek, of de omzetting van een woonzone in een industriegebied. 'Wij houden vast aan het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen', aldus de minister. Stevaerts opmerkingen golden ook als reactie op het Volksunie-verkeersplan dat zich uitsprekt voor een hst-terminal op de luchthaven. 'Schaarbeek is de optie die de Brusselse belangen dient, maar het verkeersprobleem voor Vlaanderen verergert. Zo zal de congestie in de rand nog verergeren', aldus de Volksunie.

Wordt vervolgd

Hoe het verder moet? Voor de verdere afwikkeling durft niemand zijn hand in het vuur steken. Met het Zaventem-akkoord van de federale regering is het laatste woord geenszins gesproken. Er worden trouwens nieuwe draden gesponnen in het grote web. Zo legde het provinciebestuur van Vlaams-Brabant strengere milieumaatregelen op en werkt Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, Vera Dua, aan geluidsnormen voor Vlaanderen.

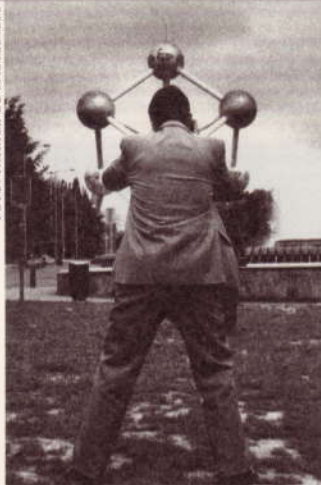
In de discussie over Zaventem dreigen sommigen uit het oog te verliezen dat de luchthaven volledig in Vlaanderen ligt.

Johan Cuppens

Accord de Zaventem: l'histoire continue

Si l'agitation qui a marqué les négociations relatives à la diminution du niveau de bruit et à l'extension de l'aéroport de Zaventem a perdu de sa virulence, il s'en faut de beaucoup que les esprits soient désormais apaisés pour autant. Les riverains sont déçus et se sentent dupés. Bien des zones d'ombre subsistent, par ailleurs, quant à la manière dont l'accord obtenu sera financé. On ignore toujours, entre autres choses, quel gouvernement devra y aller de sa poche, et avec quels budgets. Il est difficile de prédire d'emblée la suite des événements mais une chose est claire: le dossier de Zaventem est loin d'être clos.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

■ Een tijd geleden voerden Amerikaanse investeerders besprekingen om het Atomium en de Heizel-vlakte om te vormen tot een onderzoeks- en tentoonstellingspark. Die zijn weliswaar afgesprongen, maar waarom zou Vlaanderen geen kans krijgen? Ik wil het Atomium redden. Want nu is het echt vergane glorie. Als het Atomium symbool staat voor België, wel arm België dan. (Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden Johan Sauwens in Het Belang van Limburg)

■ Het rijke Vlaanderen dat het roestende symbool van België koopt, hoe kun je unitaristen en

Walen nog beter treiteren? (commentaar in De Morgen)

■ Het Atomium is een bij uitstek Belgisch symbool. Verkopen aan Vlaanderen ligt moeilijk, over het verhuren van één bol kan gepraat worden. (voorzitter Freddy Thielemans van de vzw Atomium in De Morgen)

■ Ideaal zou zijn wanneer de andere gewesten met een gelijkaardig voorstel voor de pinnen komen. Een symbool van de hoofdstad van een land is wat anders dan een symbool van een stad en moet dus een meertalige uitstraling hebben. (voorzitter Freddy Thielemans van de vzw Atomium in Het Nieuwsblad)

■ Ofwel promoten we in het Atomium de diensten van buitenlandse handel van al onze gewesten ofwel van geen enkele. Eén enkel gewest, dat ligt moeilijk, hoe sympathiek ook. Geloof mij, ik zou net hetzelfde zeggen aan het Waals gewest. (burgemeester van Brussel François-Xavier de Donnea in Het Nieuwsblad)

■ Ik durf er niet aan te denken dat de Vlaamse Leeuw zoveel ballen heeft in de edele streek als het Atomium. Dat Sauwens beide symbolen niet verwart. (FDF-voorzitter Olivier Maingain in het VTM-journaal)

■ Een zeer goed idee van Sauwens, maar hij had het beter bewaard voor 1 april. Dit is ronduit belachelijk. Het Atomium is een symbool van de Belgische staat en van Brussel als hoofdstad. Het gebouw kan dus niet het symbool zijn van één gewest. (Eric André, staatssecretaris van het Brussels gewest bevoegd voor monumenten in Het Nieuwsblad)

■ Bij aanvang stonden de negen bollen nog voor de negen provincies.

Na de splitsing van Brabant ging dat alvast niet meer op. (commentaar in De Standaard)

■ Vandaag zou het monument perfect kunnen aansluiten bij de nieuwe staatsstructuur. Een bol voor de Vlaamse gemeenschap, een voor het Waalse gewest, een voor de Franse gemeen-

schap, een voor de Duitse gemeenschap, een voor het Brussels gewest, een voor de federale regering, een voor de Vlaamse gemeenschapscommissie, een voor de Franse gemeenschapscommissie en tenslotte een voor de Verenigde gemeenschapscommissies van Brussel. Voor de buitenlandse toerist zou zulks meteen een overzichtelijk én samenhangend beeld van ons land geven. (id.)

■ De bal ligt in het kamp van de vzw. Maar voor één bal bedank ik. Dan geen geld voor renovatie. (Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden Johan Sauwens in De Morgen)

■ Sauwens kan dit leuke spel niet verliezen. Koopt hij de bollen, dan is dat een ultieme vernedering voor Brussel, Wallonië en het Belgisch establishment. Krijgt hij ze niet, dan zal het niet de schuld van Vlaanderen zijn dat dit nationaal symbool uiteenvalt in een hoop roest. Het is surrealistisch, hilarisch, maar ook briljant gespeeld. (commentaar in De Morgen)

■ Op korte termijn dreigt er geen probleem, maar als wij dit of begin volgend jaar geen instandhoudingswerken uitvoeren, is de veiligheid binnen vier jaar niet meer verzekerd. (burgemeester van Brussel François-Xavier de Donnea in Het Nieuwsblad)

■ Het Atomium biedt alle voordelen voor de vestiging van het nieuwe Brusselse casino waarover al zo lang gepraat wordt. Het is goed bereikbaar, het heeft een uniek uitzicht op de stad, het is bekend tot in Japan en het berokkent de omwonenden geen nachtelijke overlast. (Annie Neyts, Brussels gewestminister van Financiën in het VRT-radionieuws)

■ Iedereen moet lachend door het leven gaan. (burgemeester Francis Vermeiren van Zaventem in Het Nieuwsblad)

Schoolverkeer en sluijverkeer, dat moet botsen 4

Veel ouders brengen hun kinderen uit veiligheidsoverwegingen liefst met de auto naar school, maar dat zorgt aan de schoolpoort wel voor chaotische toestanden.

FiguranDten 10

Zjef Vanuytsel is de architect van het tot themacafé 'Bij Nero' verbouwde tramstationnetje in Hoeilaart. De zanger van weleer gaat helemaal op in zijn beroep, maar liedjes maken en optreden kan hij niet echt helemaal laten.

Geuzentournees in het Pajottenland 14

Culturele centra in de rand tussen wal en schip 16

Provincie stimuleert vernieuwende projecten 21

Monument voor een monumentale Vlaamse minister 23

Voor visueel gehandicapten is de Randkrant beschikbaar op cassette. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met het Atelier Helen Keller, tel. 02/466 94 40 of met de redactie.

VAN HOREN ZEGGEN

EN OOK NOG

VAN ASSE TOT ZAVENTEM 6 • APRIL IN DE RAND 12

ZONDER OMWEGEN 18 • RESTAURANT 20

VAN HUIZEN EN TUINEN 22 • GASTENBOEK 24

COLOFON

Randkrant verschijnt maandelijks op 145.000 exemplaren en is een initiatief van vzw Informatie Vlaamse Rand.

Hoofdredactie: Henry Coenjaarts

Eindredactie: Geneviève Ostyn

Vormgeving: Mega.L.Una, Brussel

Druk: A. De Cuyper-Robberecht, Zele

REDACTIEADRES:

Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren

tel 02 767 57 89, fax 02 767 57 86, randkrant@ping.be

Verantwoordelijke uitgever: Henry Coenjaarts,

Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren

Schoolverkeer en sluijverkeer, dat moet botsen

Wie regelmatig naar de verkeersinformatie luistert, krijgt onvermijdelijk de indruk dat alleen het verkeer op auto-wegen en ringen in de knoop zit. Niets is minder waar. Ook in de meeste dorpskernen spelen zich dagelijks chaotische taferelen af en dat vooral in de nabijheid van scholen omdat de meeste ouders hun kinderen met de auto naar school brengen. RandKrant slalomde door het verkeer in Tervuren, Duisburg en Jezus-Eik. Volgende maand doen we dat elders in de rand.

Bij de politie van Tervuren is een hoofdinspecteur 1ste klas permanent bezig met de verkeersproblemen in de streek. Commissaris Giets licht de maatregelen toe die de politie heeft getroffen om de veiligheid van de scholieren te vergroten. 'Op alle invalswegen van Tervuren, Duisburg, Vossem en Moorsel reduceren we de snelheid van 90 km/u naar 70 km/u. Bij de scholen leggen we verkeersdrempels aan, plaatsen we dranghekken en nemen we de wachtbeurten aan de scholen op in het dienstrooster van de wijkagenten. Per school hebben we ook enkele verkeerstoezichters opgeleid; Dat zijn leerkrachten die het verkeer mogen stoppen aan de oversteekplaatsen.'

Technische ingrepen zijn lapmiddel

In de praktijk blijkt dat deze maatregelen voorlopig voldoende zijn om zware verkeersongevallen in de onmiddellijke nabijheid van de schoolpoort te vermijden, maar dat neemt niet weg dat er zich dagelijks chaotische toestanden voordoen, met alle risico's die daaraan verbonden zijn. Commissaris Giets: 'Sommige ouders willen als het ware de school binnensrijden om hun kind af te zetten. Hiermee bedoel ik dat we veel ouders moeten bijsturen inzake stationeren

en ander verkeersgedrag. Ze beseffen onvoldoende dat zij dat verkeerd verkeersgedrag overbrengen op hun kinderen. Onze wijkagenten vervullen aan de schoolpoort dus veeleer een opvoedende taak dan een politionele taak'. De commissaris vindt ook dat de weginfrastructuur in de nabijheid van de scholen nog voor verbetering vatbaar is. Meer bepaald denkt hij aan het verbreden van de voetpaden, aangepaste signalisatie en het eerbiedigen van de snelheidsbepalingen.

Commissaris Giets beseft echter als geen ander dat technische ingrepen slechts een lokaal en een tijdelijk effect hebben. 'Een straat afsluiten voor het doorgaand verkeer verplaatst dat verkeer gewoon naar een andere straat. Sluijverkeer tegengaan met maatregelen is zoals het tegenhouden van water; Dat vloeit bij een obstakel ook naar een plek waar het opnieuw een ope-

'De ondervinding heeft geleerd dat we het probleem van de mobiliteit niet kunnen oplossen met technische ingrepen'

ning vindt. Verkeersdrempels verminderen inderdaad de snelheid, maar betekenen ook een bijkomende last voor de omwonenden. Na elke drempel trekken de auto's immers op, wat lawaaihinder meebrengt en luchtvervuiling door een verhoogde uitstoot

FOTO: PATRICK DE SPINGHARE

van uitlaatgassen. De ondervinding heeft geleerd dat we het probleem van de mobiliteit niet kunnen oplossen met technische ingrepen. Er zijn gewoon teveel auto's! Openbaar vervoer en schoolbussen zijn de enige alternatieven om de verkeersstroom aan de scholen te beperken.'

Sluijverkeer aan de schoolpoort

Mevrouw Chris Debrouwer uit Duisburg is actief in de Koepelorganisatie van Ouderverenigingen van het Officieel Gesubsidieerd Onderwijs (KOOGO) en in de oudervereniging van de plaatselijke basisschool. In 1998 stapte ze in het project 'Anders naar School'. Met dit gesubsidieerd project van KOOGO wordt het voor een oudervereniging mogelijk ouders positief te beïnvloeden in hun verkeersgedrag en hen te begeleiden zodat ze hun kinderen 'anders' naar school brengen. Ze richtte een 'netoverschrijdende' werkgroep op die tellingen deed bij twee Duisburgse basisscholen. Met deze cijfers heeft ze een knelpuntenrapport opgesteld waarin de weerslag staat van het verkeersgedrag aan de schoolpoorten. Ongeveer

Safe to school?

Anyone who regularly listens to the radio traffic bulletins would get the impression that congestion is only a problem on the rings and motorways. In fact, nothing could be further from the truth. Chaotic scenes can also be observed almost every day in many village centres, especially near schools, because most parents take their children to school by car. While technical measures are being carried out to ensure safety around the school gates, they are still far from being successful in all cases. RandKrant slomed through the traffic in Tervuren, Duisburg and Jezus-Eik, and next month we'll do so elsewhere in the outskirts.

60% van de kinderen wordt met de auto naar school gebracht, 21% komt te voet, 13% met de bus en 8% met de fiets. De ouders halen het ontbreken van fietspaden aan als de belangrijkste reden om hun kinderen niet met de fiets naar school te laten gaan. Dezelfde klachten gelden voor de voetpaden. Die ontbreken soms, zijn slecht onderhouden, onduidelijk afgelijnd en dus onveilig. De voetgangers klagen er ook over dat zij grote hinder ondervinden van de vele auto's die vlakbij de school parkeren op het trottoir. Ze onderstrepen tevens het onaanpast rijgedrag van de automobilisten bij het op- en afrijden van de berm. Chris Debrouwer: 'Tussen 8 & 9 uur 's ochtends is het voor de schoolpoorten een komen en gaan van ruim 400 auto's. Om 11 uur zijn er dat net iets meer dan honderd. Sinds de wijkagent aan de school staat verloopt het verkeer geordender.' Uit de metingen van de werkgroep blijkt nog dat rond 4 uur 's middags het verkeer aan de schoolpoort weer stijgt van 100 naar 230 voertuigen. Hieruit kan worden afgeleid dat 's morgens 50% van het verkeer aan de schoolpoorten in Duisburg bestaat uit sluipverkeer.

Zestien keer door het rode licht

Roger De Wagenaere is Voorzitter van de Bond voor Grote en Jonge Gezinnen van de afdeling Overijse. Hij woont recht tegenover de Gemeentelijke Basisschool op de Brusselse Steenweg in Jezus-Eik en wijst al jaren op de gevaren van de almaar toenemende verkeersdruk aan de schoolpoort tijdens de ochtendspits. Toen een aantal jaren geleden een kind uit de buurt werd doodgereden, besefte hij dat het zo niet meer verder kon en dat er dringend iets moest worden gedaan. Roger De Wagenaere: 'Ik heb op een willekeurige weekdag, vanuit mijn raam op de eerste verdieping gedurende exact 20 minuten een reeks foto's gemaakt van de auto's die door het rode licht reden dat het zebra-pad beveiligd dat naar de school loopt. Ik was onthutst over het resultaat; Tijdens die 20 minuten waren er maar liefst 16 chauffeurs door dat rode licht gereden. Met deze resultaten in de hand hebben we toen met enkele ouders een dossier opgesteld dat we hebben overgemaakt aan het gemeentebestuur.' De eerste reactie was er een van ongehoor, maar het fotomateriaal was zo

overtuigend dat er nu elke ochtend een wijkagent aan het zebra-pad staat. Ook hier is er weer de paradox dat een politieagent nodig is opdat de automobilisten het verkeerslicht zouden respecteren. Aangepaste verkeersborden, grote geschilderde driehoeken op het wegdek en flikkerlichten zouden de veiligheid nog meer kunnen verhogen. De ultieme oplossing zou uiteraard zijn om het dorpscentrum volledig verkeersvrij maken. De bewoners van Jezus-Eik vragen dat al jaren en de voorbije twintig jaar zijn er ook al drie keer plannen gemaakt in die zin. Het recentste project om de dorpskom verkeersvrij te maken voorziet in een oprit naar de Grote Brusselse Ring vóór het binnenkomen van Jezus-Eik. Het is een miljardenproject waaraan men, op zijn vroegst, over drie jaar zou kunnen beginnen.

Cowboys links en rechts

In Tervuren ligt de 'British School of Brussels' (BSB) aan de Tervuurse Steenweg. De BSB is niet erkend als school en valt onder de wetgeving van de bedrijven. De school telt een duizendtal leerlingen die door de aard van het onderwijs van heinde en ver komen, tot uit het Antwerpse. 750 leerlingen komen naar de school met 11 bussen. 130 worden gebracht door de ouders en daarnaast komen er nog 200 personeelsleden met de auto naar hun

werk. De Tervuurse Steenweg kreunt 's morgens onder de druk van het sluipverkeer dat in Bertem de E40 verlaat op weg naar Brussel. Michel Hemeleers is de Security Officer van de BSB: 'Het is hier 's morgens ongelooflijk druk en de weg slijt regelmatig dicht. Bovendien wordt de achterliggende wijk gebruikt als een secundaire sluipweg. Dat sluipverkeer komt hier, net naast de school weer op de Tervuurse Steenweg. Daarbij respecteren de automobilisten het bijbehorende verkeerslicht aan het zebra-pad nauwelijks of helemaal niet. Ondertussen proberen veel chauffeurs die uit de tegengestelde richting komen, de file te passeren langs rechts en ze rijden daarbij ongegeneerd over het voetpad. De politie is al enkele keren zeer streng opgetreden en dat heeft die cowboystijl wat ingetoomd. De weg voor de school is sinds kort drastisch versmald en de stoep sterk verhoogd. Hierdoor wordt de verkeersstroom in een keurslijf gedwongen wat niet reglementair inhalen onmogelijk zal maken.' Volgens Michel Hemeleers is het in de omgeving dubbel gevaarlijk als het donker is en vooral wanneer het regent. De Tervuurse Steenweg heeft namelijk helemaal geen aangepaste verlichting. Twee jaar geleden is dientengevolge bij valavond een leerling doodgereden bij het oversteken van de weg.

Flor Stein

Auto's door het rode licht op de Brusselse Steenweg in Jezus-Eik.

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

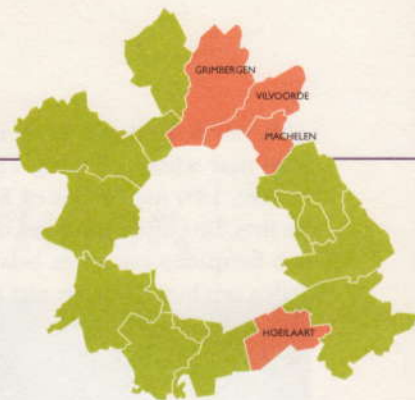
DE RAND

Brits pleidooi voor Nederlands

In Randkrant nr. 2 van dit jaar besteedden wij ruimschoots aandacht aan een colloquium van het Davidsfonds dat handelde over het imago van de Vlamingen bij andere Europeanen. Een van de sprekers op dit colloquium was de Brit John Mace, gewezen ambtenaar bij de Europese Commissie. John Mace, die woonachtig is in de rand, hield bij die gelegenheid een warm pleidooi om de vele buitenlanders in de rand ertoe aan te sporen eindelijk Nederlands te leren en hun ghetto mentaliteit te laten varen. Mace betreurde in

zijn toespraak ook dat de vele buitenlanders, die met de vestiging van de Europese instellingen in Brussel in de rand kwamen wonen, de verfransing van een authentieke Vlaamse regio in de hand hebben gewerkt. In het laatste nummer van 'De Zes', het driemaandelijkse tijdschrift van het Komitee der Randgemeenten, is de toespraak van John Mace zowel in het Nederlands als in het Engels in onvertaalde versie opgenomen. De redactie van 'De Zes' lanceert tegelijk een oproep in elf talen naar de andersstaligen in de rand om

Nederlands te leren en om bij de komende gemeenteraadsverkiezingen te stemmen op die partijen die hen willen helpen bij hun integratie in de Nederlandstalige regio waar ze wonen. Het bewuste nummer van 'De Zes' werd op 80.000 exemplaren gratis verspreid in de rand. Jammer dat de redactie niet de moeite heeft genomen om de toespraak in onberispelijk Nederlands aan zoveel extra lezers voor te schotelen. De inhoudelijk

sterke tekst van Mace zou daar alleen maar bij gewonnen hebben. Het nummer van 'De Zes' met de toespraak van John Mace wordt op aanvraag gratis toegestuurd. Schriftelijk bestellen bij Willy Sterckx, Schavei 23 A, 1630 Linkebeek, per fax: 02-269 48 84, per E-mail: dez.es.a.tijd.com **HC**

FACILITEITENGEMEENTEN

Welke leerlingen horen waar?

FOTO: PASCAL VIGNERON

De communautaire vrede in de rand is nog maar eens verstoord. De aangekondigde komst van taalinspecteurs naar Franstalige scholen (zie vorige editie van Randkrant) is FDF-voorzitter Olivier Maingain een doorn in het oog. De inspecteurs moeten nagaan of alle leerlingen op de schoolbanken van een Franstalige school in een faciliteitengemeente daar ook thuishoren. Alleen kinderen met Frans als moeder- of gebruikelijke taal mogen er in een Franstalige gemeenteschool school lopen. Voorzitter Olivier Maingain heeft het zo niet begrepen en spreekt van een 'inquisitionaire en anti-pedago-

gische' maatregel. 'Dit is een aanval op de vrije keuze van een school', meent hij en interpelleerde de federale ministers Rudy Demotte en Rik Dames prompt over de Sint-Elooisakkoorden en de communautaire vrede. De FDF-voorman, geruggesteund door de Raad van Franstaligen van de rand, trekt de Europese kaart door te stellen dat de maatregel erop gericht is niet-Franstalige Europese kinderen van de schoolbanken te halen. 'Die kinderen zouden dan naar een Franstalige school ver van huis in Brussel moeten, of naar een Nederlandstalige school in de faciliteitengemeente.' Zoals de faci-

VILVOORDE-MACHELEN

Swapvoordeel

Tieners uit Vilvoorde en Machelen kunnen zich tijdens de paas- en zomervakantie uitleven met hun Swap. De Swap is de nieuwe versie van de bekende Grabbelpas voor Vlaamse jongeren tussen 13 en 16 en biedt aan een zeer voordelig tarief een heleboel culturele, sportieve en creatieve activiteiten. Voor de programmering van de activiteiten en de promotie rond het initiatief slaan Vilvoorde en Machelen deze keer de handen in elkaar. 'De activiteiten zijn heel uiteenlopend. Zo kunnen Swappers tijdens de paasvakantie paardrijden, muziekinstrumenten leren

bouwen of striptekenen. In Machelen wordt ook een speciale jongerendag georganiseerd', vertelt Inez Cardinaels van de Vilvoordse jeugddienst. De provincie Vlaams-Brabant komt over de brug met financiële steun voor het gratis busvervoer voor de jongeren en de promotiecampagne. Voor een Swappas betalen jeugdige inwoners van Vilvoorde en Machelen 100 frank, voor andere jongeren is het tarief 200 frank. De pasjes kunnen gekocht worden bij de Vilvoordse jeugddienst en in het gemeentehuis van Machelen. Voor meer informatie: 02/255.46.92 (Vilvoorde) of 02/254.12.07 (Machelen) **TD**

liteitenregeling voorziet, dus. In dezelfde optiek heeft de gouverneur van Vlaams-Brabant, Lode De Witte, een reeks benoemingen van Franstalige leerkrachten in Wezembeek-Oppem geschorst. Een Franstalige basischool moet leerlingen klaarstomen voor de Nederlandstalige secundaire school. Franstalige leer-

krachten moeten daarom hun kennis van het Nederlands bewijzen. Dat is recentelijk niet gebeurd bij drie leraars. De gouverneur schorste hun vaste benoeming. Het gaat om een primeur in de faciliteitengemeenten, waar over de kwestie al jaren wordt geredetwist.

Avh

Behulpzame administratie

De gemeente Hoeilaart brengt binnenkort het gemeentehuis letterlijk dichter bij haar bevolking. Burgemeester Laureys wil de gemeentelijke diensten toegankelijker maken voor oudere mensen die zich moeilijk kunnen verplaatsen. 'De gemeentelijke diensten

van Hoeilaart zijn ondergebracht in een kasteel dat moeilijk toegankelijk is voor mensen die niet meer goed te been zijn. Voor hen willen we een extra inspanning leveren', legt burgemeester Laureys uit. In een eerste fase wordt er gedacht aan een dienst waarbij een gemeentelijke ambtenaar documenten aan huis brengt die de inwoners tevoren aanvragen. 'In een tweede fase zal iemand van de administratie op pad kunnen met in de wagen een printer en een computer die verbonden is met de centrale computer van het gemeentehuis. Zo zullen de inwoners hun documenten op het moment zelf kunnen aanvragen', al-

Die Vlaamse Leu

De gemeente Lennik krijgt er ter ere van de Vlaamse feestdag op 11 juli een standbeeld bij. Het gaat om een bronzen beeldje van die Vlaamse Leu, een leeuwefiguur in mensengedaante met kruik en beker. 'Oorspronkelijk was het de bedoeling het beeld in Dilbeek te plaatsen, maar het gemeentebestuur schoof het project op de lange baan. Daarom hebben we voor

het kasteel van Gaasbeek gekozen', aldus Ivo Lemaire, voorzitter van de vzw 'Vlaenderen Die Leu/anno 1302/2000', die voor de gelegenheid werd opgericht. Het standbeeld moet een symbool worden van de Vlaamse ziel in heel Vlaanderen. 'De boodschap is niet flamingantistisch. We willen duidelijk maken dat iedereen welkom is, maar dat men ons als Vlaming moet respecteren', verduidelijkt Lemaire. Tegelijk met de onthulling van het standbeeld verschijnt er ook een boek met als titel Een wandeling door Vlaanderen anno 1302. Het boek beschrijft een zoektocht door Vlaanderen naar overblijfselen uit de periode van de Guldensporenslag. Het verhaal begint in Kortrijk en eindigt in Gaasbeek. De Vlaamse Gemeenschap heeft haar financiële steun aan het project al toegezegd.

du burgemeester Laureys. Alleen oudere mensen en inwoners die zich moeilijk kunnen verplaatsen komen in aanmerking voor deze speciale service in Hoeilaart.

TD

Ouderwets kiezen

De inwoners van Sint-Pieters-Leeuw zullen bij de gemeenteraadsverkiezingen op 8 oktober nog moeten stemmen met potlood en papier. Sint-Pieters-Leeuw behoort tot het kieskanton Halle, net als de faciliteitsgemeenten Drogenbos, Linkebeek en Sint-Genesius-Rode. Die drie faciliteitsgemeenten weigeren het elektronisch stelsysteem in te voeren. In Sint-Genesius-Rode bereikte men enkel een principesbeslissing om het stemmen per computer vanaf 2001 in te voeren. De gemeente Sint-Pieters-Leeuw zit duidelijk verveeld met deze situatie. Volgens gemeentesecretaris Erik Laga speelt taal de hoofdrol in de kwestie. 'De anderstaligen vrezen dat ze het automatische stelsysteem niet zullen begrijpen en dat de no-

dige informatie niet tot bij hen zal geraken. Ik kan wel begrip opbrengen voor die vrees, maar het hele kieskanton Halle is er de dupe van. In oktober zullen we dus opnieuw heel veel moeite moeten doen om voldoende stemtellers bijeen te krijgen.'

TD

TD

DE BASILIEK VAN GRIMBERGEN

De stichting van de Norbertijnerabdij van Grimbergen dateert hoogstwaarschijnlijk van 1128. Het is de H. Norbertus zelf, op dat ogenblik aartsbisschop van Maagdenburg, die inging op de vraag van de Berthouts en enkele volgelingen naar Grimbergen stuurde om daar een kloostergemeenschap te stichten. Onder impuls van de eerste abt, Humbertus (1128-1148), verkreeg de abdi het pastoraat van heel wat omliggende parochies, o.a. Meise, Oppem, Brussegem, Strombeek, Ruisbroek. In de loop van de volgende eeuwen groeide de abdi gestaag. Er waren ook heel

wat schenkingen van goederen en in een aantal Brabantse steden werden refugiehuizen gebouwd.

In 1556 kwam er een bruusk einde aan die bloei. Tijdens de onzalige godsdienstoorlogen werd de hele abdi met de grond gelijk gemaakt. Niet voor niets echter staat

van oudsher een feniks in het abdijwapen. Na meer dan een eeuw werd op 3 april 1660 de eerste steen gelegd van een nieuwe abdijkerk naar de plannen van een eigen kloosterling, Gilbertus van Zinnick. Die heeft zijn bouwwerk nooit mogen aanschouwen, want in 1665 stierf hij aan de pest. Pas in 1700 werden de bouwwerkzaamheden beëindigd. Enkele onderdelen waren toen nog niet afgewerkt. Zo dateert de sacristie van 1763 en de sierlijke torenspits, die er oorspronkelijk wel was en die te zien is op veel prenten, werd in 1833 om veiligheidsredenen verwijderd. De 300ste verjaardag van de voltooiing van de bouw zal dit jaar luisterrijk worden gevierd, temeer omdat de abdijkerk op 8 december 1999 tot basiliek werd verheven.

Maurits WYNANTS

Correcte informatie in en over de faciliteitengemeenten

Geert Vandenabeele

Als extra dienstverlening naar de bevolking en om informatie op een correcte manier te laten doorstromen maakt de vzw 'de Rand' werk van een communicatiebeleid. Een taaloket, jeugdkrant 'Op 't Randje' en een verruiming van de berichtgeving in de gemeenschapskranten moeten de vaak povere en gekleurde informatiedoorstroming in de faciliteitengemeenten compenseren.

'Een belangrijke opdracht van vzw 'de Rand' is het benadrukken van het Vlaams karakter van de rand', zegt jurist Geert

Vandenabeele van het taaloket. 'Bij het taaloket kunnen alle inwoners van de ruime rand terecht met problemen over het gebruik van het Nederlands en met vragen over de toepassing van de taalwetgeving.'

Sinds de oprichting in september van vorig jaar begint de bevolking stilaan haar weg te vinden naar het taaloket. 'De meeste vragen komen van Vlaamse mandatarissen die vaststellen dat ergens Frans werd gebruikt, maar niet helemaal zeker zijn of en in welke gevallen dat in strijd is met de taalwetgeving. Andere inwoners vragen verduidelijking bij krantenartikelen of over iets waar ze al lang mee zitten', aldus Geert Vandenabeele. Om de dienst meer bekendheid te geven start het taaloket deze maand met een tweede bekendmakingsronde die in het bijzonder mikt op verenigingen en culturele raden.

Kortsluiting met de overheid

Eddy Frans, algemeen directeur van vzw 'de Rand' wijst erop dat de faciliteitengemeenten gedomineerd worden door sterk verfranste gemeentebesturen, wat het doorstromen van correcte informatie naar de Vlaamse bevolking vaak niet ten goede komt. Daarom startte de vzw 'de Rand' onlangs ook met een nieuwsbrief voor de jeugd. 'Op 't Randje', zo heet het krantje, bevat allerlei informatie over landelijke en regionale jeugdorganisa-

ties en brengt nieuwtjes over subsidie-regelingen en de wetgeving daarrond. 'We hebben vastgesteld dat die informatie niet via de gemeente tot bij de jeugd van zes geraakt', zegt Wim Van der Cruyssen, stafmedewerker jeugd bij de vzw 'de Rand'. Hij schrijft dat toe aan een jarenlange malaise in het contact tussen de plaatselijke overheden en de Nederlandstalige jongeren in de faciliteitengemeenten. In 'Op 't Randje' wordt de jeugd van de zes ook over elkaar geïnformeerd zodat ze via de nieuwsbrief met elkaar in contact kunnen treden.

Afhankelijk van de vergaarde informatie telt de nieuwsbrief één tot drie pagina's. Het blaadje wordt maandelijks gratis verspreid, is eenvoudig opgemaakt en daardoor vlot leesbaar.

Weerwerk bieden

De inwoners van de faciliteitengemeenten krijgen binnenkort in hun gemeenschapskranten naast de vertrouwde culturele berichtgeving, ook maatschappelijke en politieke duidingsartikelen voorgeschoteld. Op die manier wil men weerwerk bieden aan de desinformatie die regelmatig opduikt in bepaalde Franstalige media als het gaat over het spanningsveld tussen de beide taalgemeenschappen. In iedere gemeente komt er een plaatsgebonden politieke invulling van die bladen omdat in elke faciliteitengemeente de kaarten anders liggen.

De gemeenschapskranten zullen zich duidelijk onderscheiden van Randkrant, die een veel ruimer verspreidingsgebied heeft en die bovendien statutair geen politieke standpunten mag innemen. De verruimde gemeenschapskranten, die tien keer per jaar gaan verschijnen vanaf mei, komen er niet toevallig net voor de gemeenteraadsverkiezingen. Maar vzw 'de Rand' maakt zich sterk dat het project, dat gesubsidieerd wordt door de Vlaamse Gemeenschap en de Provincie Vlaams-Brabant, ook na de verkiezingen zal blijven bestaan.

An Van hamme

Info: taaloket op telefoonnummer 02/456 97 85, fax: 02/456 97 81 of e-mail taaloket@online.be
Jeugdverenigingen die Op 't Randje willen aanvragen kunnen terecht bij Wim Van der Cruyssen op nummer 02/456 97 80 of e-mail rand.jeugd@online.be.

Pour une politique de communication correcte

L'asbl 'de Rand' met en pratique sa politique de communication et souhaite une information correcte au sein et à propos des six communes à facilités. En guise de service supplémentaire proposé à la population, outre le guichet linguistique ouvert à destination de toutes les personnes souhaitant poser une question relative aux lois linguistiques, un bulletin mensuel est désormais adressé aux jeunes des communes à facilités. Enfin, les journaux communautaires existants ouvriront plus largement leurs colonnes à partir du mois de mai. Chaque commune traduira politiquement cette initiative selon ses spécificités, la situation différant d'une commune à l'autre.

Kanaal 127

voor mensen die uit de boot vallen

Onlangs maakte Het Nieuwsblad bekend dat Kanaal 127, een Kortrijks tewerkstelling-sinitiatief voor mensen die niet zo makkelijk aan een job geraken, ook van start zou gaan op de oude Renaultsite in Vilvoorde. Het bericht was wat voorbarig, al wordt de mogelijkheid wel onderzocht.

Kanaal 127 is een initiatief dat het daglicht zag in het Kortrijkse. Het wil mensen die om een of andere reden moeilijk werk vinden - zoals laaggeschoolden, langdurig werklozen, etnische minderheden andersvaliden of bestaansminimumtrekkers - aan een job helpen, en hen zo 'integreren in de samenleving'. In Kortrijk kwam Kanaal 127 tot stand dankzij een samenwerking tussen lokale overheden (OCMW, stad), bedrijven en sociale partners. Johan Alleman van de Koning Boudewijnstichting die het initiatief steunt: 'Het is misschien wat simplistisch maar in feite is Kanaal 127 een sociaal bedrijventermin. In een gewoon bedrijventermin krijgen startende bedrijven allerlei steun van het centrum. In Kanaal 127 gebeurt hetzelfde maar dan voor bedrijven in de sociale economie - bedrijven dus die mensen tewerkstellen die het om een of andere reden moeilijk hebben om werk te vinden. Het unieke aan het idee - en wellicht typisch voor Kortrijk - is dat bedrijven uit de regio aandeelhouder zijn van Kanaal 127. Het gaat dus niet

om een vzw die uitsluitend leeft van subsidies.'

De naam Kanaal 127 verwijst naar de plek waar het initiatief van start ging: een gebouw gelegen aan het kanaal Kortrijk-Bossuit met huisnummer 127.

Winst ondergeschikt

De hoofdpdracht van Kanaal 127 is het ontwikkelen van zelfbedruipende ondernemingen. Dat kan echter niet zonder een beginfase van intensieve begeleiding: Kanaal 127 staat in voor business concept, marktverkenning, ondernemingsplan en recrutering van de zaakvoerders en kapitaalpartners.

In 1998 gingen in het Kortrijkse vier bedrijven van start, in 1999 een en

'Voor bedrijven in de sociale economie is de tewerkstelling van risicogroepen belangrijker dan het maken van winst'

ondertussen zitten er nog een paar in de pijplijn. In totaal stellen de 5 bestaande bedrijven 36 mensen tewerk. Eentje ervan is Baobab, een cateringbedrijf waar een tiental mensen, in hoofdzaak erkende politieke vluchtelingen en migranten, de wereldkeuken 'bedrijven'. Baobab staat in voor de bereiding en levering van een ruime waaier gerechten.

Car Cleaning Service, een ander bedrijf, is een mobiele carwash die het wagenpark van bedrijven reinigt.

De werkgeversorganisaties VEV, NCMV en VKW vinden Kanaal 127 ideaal om sociale economie op te bouwen.

(Bedrijven in de sociale economie zijn normale bedrijven -het enige verschil is dat tewerkstelling van bepaalde ricicogroepen er belangrijker is dan winst, nvdr). Daarom willen ze het graag elders van de grond zien komen. Ook de Koning Boudewijnstichting wil dat en trok daarom 5 miljoen frank uit om mee de startkosten te helpen dragen.

Haalbaarheidsstudie

In Halle-Vilvoorde blijken de partners van het territoriaal werkgelegenheids-pact -dat zijn de sociale partners ACV, ABVV, NCMV en de Kamer voor Handel en Nijverheid, regionale overheden en actoren - nu geïnteresseerd in dit Kortrijkse model. Renovil, de maatschappij die de reconversie van de Renaultsite op zich nam, onderzoekt momenteel de haalbaarheid van zo'n initiatief in de regio. Martin Baert van Renovil: 'Concreet gaan we onder meer na hoe we het kapitaal kunnen verwerken en hoe we de werking kunnen financieren, hetzij vanuit de privé-sector of vanuit de overheid.' Vooraleer het initiatief in Vilvoorde echt van start gaat, zal er waarschijnlijk dus nog heel wat water door de Zenne stromen. Opvallend is dat Vlaams-Brabant, dat nu als eerste het initiatief wil overnemen, samen met het Kortrijkse de gebieden zijn met de laagste werkloosheid van het land. Is dat toeval? Johan Alleman: 'Dat is geen toeval, denk ik. Zo'n project komt gemakkelijker van de grond in een regio waar de economie goed draait. Daar vind je de bereidheid om er geld in te investeren en de dynamiek om met zoiets te starten.' In Kortrijk is men er trouwens van overtuigd dat een Kanaal 127 er in elke provincie anders zal uitzien.

John Vandaele

FOTO: PASCAL VIGNERON

Een paar maanden geleden had Brigitte Raskin het in haar RandKrant-column 'Zonder Omwegen' over het voormalige tramstation van Hoeilaart dat onder de naam 'Bij Nero' dit voorjaar zijn deuren opent als verbouwd thema-café. Het thema is Marc Sleen, de architect is Zjef Vanuytsel, in een vorig leven gesmaakt kleinkunstzanger en liedjeschrijver. Soms treedt hij nog wel eens op, maar dat is eerder uitzonderlijk en hij heeft er alleen maar tijd voor tijdens het bouwverlof.

U vermoedt dat het Café 'Bij Nero' eerder einde mei dan einde april zal opengaan.

ZV Bij zo'n werken stoot je altijd op een aantal dingen die je in het begin niet kunt voorzien. Bovendien is het geen eenvoudige opdracht als je met twee bouwheren werkt, zijnde de gemeente en de brouwerij. En dan moet het project ook nog budgettair binnen de perken blijven. Het is een beetje zoeken en tasten, maar het werk gaat goed vooruit.

Op het gelijkvloers, in de voormalige wachtzaal, komt het café. Er is ook een soort bibliotheek met leeshoek voorzien en een permanente tentoonstellingsruimte, waarvoor Marc Sleen ons heel wat materiaal ter beschikking zal stellen. Een aantal dingen uit het vroegere tramstation hebben we bewust en in overleg met monumentenzorg behouden, zoals bijvoorbeeld een oude weegschaal, het loket en de zwart-wittegels in de vroegere wachtruimte. Mede aan de hand daarvan willen we de mensen een idee geven hoe het gebouw er vroeger uitzag en tegelijkertijd de huidige ingrepen visualiseren. Voor de rest wordt het een eigentijds gebouw met nieuw sanitair, ook voor mensen met een handicap, een professionele keuken, een vergaderlokaal en zelfs een appartement voor de uitbater. Het is dus

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

Architect
Zjef Vanuytsel

**bouwt ooit
misschien wel
eens zijn
ultieme song**

groter dan het aan de buitenkant lijkt. De bouwvallige achterbouw hebben we, met instemming van Monumentenzorg, vervangen door een serre, wat in het verlengde ligt van Hoeilaart als het glazen dorp van weleer. Het geeft het café niet alleen een extra dimensie, maar zorgt ook voor een prachtig uitzicht op het nieuw aan te leggen park en de bijhorende woonzone.

Als ik rondrij en zie wat er hier gebeurt op het vlak van urbanisatie, dan begin ik serieus te twijfelen aan mijn diploma van architect

Van Hop tot Houten Kop
Brigitte Raskin schrijft in diezelfde column dat Zjef Vanuytsel de avond van het

grootse openingsfeest zal inzetten met 'Hop Marlene' en het de volgende middag zal beëindigen met 'Een houten kop'. Komt u ooit nog van die houten kop af?

ZV Die blijft me waarschijnlijk de rest mijn leven achtervolgen! Soms vind ik dat vervelend en soms niet. Nu ik niet meer zing maal ik er niet meer zo om, maar vroeger vond ik het wel eens vervelend om altijd weer met dat liedje geassocieerd te worden, terwijl sommige van mijn collegas er meer van konden dan ik. Maar goed, dat is verleden tijd en alhoewel ik het voorstel van Brigitte best grappig vind, moet de openingsreceptie natuurlijk in het teken staan van Nero en Marc Sleen. Het zou leuk zijn om iets groots te doen met wafels en champagne, zodat meteen duidelijk wordt dat het vooral een plezant en ludiek café moet worden, zoals de figuren van Marc Sleen en het eindtafereel in elk Nero-album. Als ze mij daarbij willen betrekken, des te beter, en dan mogen ze voor mijn part 'Houten Kop' spelen, dat maakt mij niets uit.

U moet het wel zelf zingen...

ZV Dat zullen we nog wel zien; Ze proberen mij wel vaker op het podium te krijgen, maar doorgaans ga ik daar zelden op in. Toevallig heb ik de voorbije drie jaar wel een paar optredens gedaan, samen met mijn muzikanten van vroeger, maar dat was dan wel rond het bouwverlof en binnen een zeer beperkte periode. Ik heb me namelijk voorgenomen alleen nog eens aan een grotere reeks optredens te beginnen als ik nieuwe nummers heb en ik vind gewoon de tijd niet om te schrijven. Het is natuurlijk leuk als je tijdens zo'n beperkte tour-de-chant merkt dat je liedjes nog altijd in de smaak vallen, niet alleen bij mijn leeftijdsgenoten maar ook bij veel jongere mensen. Het is ook plezierig als een paar van je nummers de tand des tijds lijken te trotseren. 'De Zotte Morgen' is wellicht zo'n nummer, want de 'morgenden' van nu zijn zo mogelijk nog erger en jachtiger dan vroeger.

If all goes well, the former tram station in Hoeilaart will be reopening its doors at the end of

Zanger-architect, een onmogelijke combinatie?

ZV Waarom ik in het Nederlands zing? Ik heb daar toen nooit echt bij stilgestaan. Ik vond het vanzelfsprekend. Ik speelde wat toneel tijdens mijn humaniora en ik maakte al eens een parodie in het Nederlands van Engelstalige nummers. En er was niet zoveel bij ons eind jaren vijftig. Een beetje Armand Preudhomme, wat chanson, wat schlagerzangers en vooral wat Engelstalige commerciële muziek. Wij waren het alternatief, zo zie ik dat achteraf. We trokken geen showkostuums aan, voor ons geen glans en glitter, we wilden iets brengen met inhoud en op eenvoudige wijze. De twee mensen die mij in den beginne vooral hebben aangezet tot het schrijven van liedjes zijn Jaap Fischer en Jacques Brel. Dat was diepe ontroering. *Geen spijt van uw uiteindelijke keuze voor de architectuur?*

ZV Ik had nu eenmaal mijn diploma en ik wilde wel architect zijn. Daar kun je niet mee beginnen op je vijftigste. Heel mijn leven optreden zag ik ook niet zitten. Het is behoorlijk stresserend. Aanvankelijk dacht ik nog beide te kunnen combineren, maar dat bleek al vlug onmogelijk te zijn omdat ik steeds meer werk kreeg als architect. Een zeer arbeidsintensief beroep trouwens. Het neemt je hele leven in beslag en je moet altijd stand by zijn. Je kunt toch moeilijk tegen je opdrachtgevers zeggen: sorry, ik heb nu even geen tijd, want ik moet vanavond optreden. In vergelijking met nu leidde ik als zanger eigenlijk een luxeleven, ondanks de spanning van

de optredens! Die zijn vervangen door de dead-lines. Ik heb echter geen spijt van mijn keuze. In mijn huidige job erger ik me wel regelmatig als ik rondrij en zie wat er gebeurt op het vlak van urbanisatie hier ten lande, dan begin ik serieus te twifelen aan mijn diploma van architect. Je zou er voor minder de brui aan geven. Het wordt hoog tijd dat men begint af te breken en 'op te kuisen' in plaats van elk gaatje vol te bouwen, zodat er weer wat lucht en ruimte komt voor ons en vooral voor onze kinderen. Ik hoop dat er zo snel mogelijk een minister komt die echt een visie heeft op stedenbouw. Er zijn volgens mij mogelijkheden genoeg om economie harmonieus te laten samengaan met ecologie, maar voorlopig blijft het een beetje aanmodderen. Buitenwijken hangen als los zand aan elkaar, men maakt maar wat, men doet maar wat. We hebben goeie architecten genoeg, maar die hebben het niet voor het zeggen. In plaats van één bouwmeester voor Vlaanderen,

zou er misschien beter per provincie een urbanisatie-meester komen.

De ultieme song

ZV De optredens mis ik niet- ik heb genoeg succes gehad- het schrijven wel. Als liedjesmaker droom je van de ultieme song, een nummer waarin je alles kunt samenballen. Ik zou dus ooit nog wel eens iets willen maken, gewoon omdat er nog een aantal dingen op mijn lever liggen.

Zoals?

ZV Het verbaast me altijd weer dat je in een groot deel van de muziek van vandaag nauwelijks iets bespeurt van de problematiek van deze tijd. Buiten de welvaart is er toch iets mis met ons welzijn, hoor je overal. We staan allemaal onder druk, we moeten presteren en toch, bij drie vierde van de liedjesteksten gaat het nog altijd over de liefde: zo van 'zij gaat weg, hij komt terug en zij gaat weer weg enz...'. Je hoeft niet meteen protestsongs te schrijven, maar er zijn boeiende thema's genoeg. En moeten we ook niet een beetje terug naar onze roots, de volksmuziek bijvoorbeeld?

Plannen?

ZV Geen concrete plannen wegens tijdgebrek, maar ik zou graag nog eens een nieuwe cd maken en als dat een klein beetje lukt heb ik een alibi voor een dubbel-cd, met een persoonlijke selectie van al mijn vroeger werk op LP. Voor mijn nageslacht, voor de vrienden en voor iedereen die me nog eens graag hoort zingen..

Geneviève Ostyn

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAIRE

THEATER

Bitterzoet en toch aangrijpend

Dennis Potter werd wereldberoemd dank zij de televisieserie 'The Singing Detective', waarin het hoofdpersonage zijn lichaam ziet verwelken omdat hij lijdt aan een fatale huidziekte. In 'De Bitterzoet'

is de dochter des huizes aan het bed gekluisterd. Zij gromt als een wild dier of kijkt met glazige ogen naar de mensen die zich over haar ontfermen. Om haar hysterische aanvallen in te tomen is ze zelfs vastgebonden. Op het einde van de voorstelling blijkt dat ze kan genezen als ze haar psychische trauma's heeft verwerkt. Wanneer een vreemde bezoeker haar aanrandt, herbeleeft ze de seksuele toenadering van haar vader. Toch is 'De Bitterzoet' meer dan het zoveelste incestdrama. Dennis Potter typeert een verstard huisgezin. De man houdt er benepen ideeën op na die hem zijn ingelepeld door de massamedia en zijn vrienden. De vrouw is haar onderdanige positie beu en wil er wel eens uit. In deze coproductie van Hollandia en Antigone gebeuren er geregeld vreemde dingen. Dode honden kunnen plots weer blaffen. En wanneer de personages, tijdens een ritueel, een mirakel afsmeaken, breekt er inderdaad

een onheilspellend onweer los. Regisseurs Johan Simons en Paul Koek verwijzen in hun aangepast script geregeld naar de politiek. Wie vroeg genoeg in de zaal aanwezig is komt meer te weten over de auteur. Zijn theateraal evenbeeld wordt in typische Andy Warholstijl geïnterviewd.

Grimbergen, CC Strombeek: donderdag 6 april. Tel. 02/263 03 43
Dilbeek, CC Westrand: zaterdag 8 april
Tel. 02/466 20 30

TENTOONSTELLING

Water en wolken en een kunstenaar

De Britse kunstenaar Robert Davies (36) is gefascineerd door rivieren en vijvers, waarvan hij het rimpelend wateroppervlak op videoband kan registreren. De bewegende beelden vormen het materiaal waaruit hij zijn foto's kiest. Die worden vervolgens geanalyseerd en uitgevergroot. De luchtspiegelingen op het kabbelende water worden op die manier herleid tot elementaire punten, die herinneren aan de pointillistische schildertechniek van Seurat. Davies filmt eveneens wolkenvelden. Niet vanop de begane grond, maar vanuit vliegtuigen die hoog genoeg rondcirkelen om de wolken vanuit vogelperspectief vast te leggen. Zo ervaart hij de wolkenvelden als een oneindig, gesculpteerd landschap zonder horizon. De wolkenkoppen ontvangen het meeste licht van de zon. Onderaan zijn de wolken echter donkerder en compacter. Daar ze in het niets rondrijven lijken ze gewichtloos. Ze veranderen zo langzaam van vorm dat je dit nauwelijks opmerkt.

In zijn atelier geeft Davies zijn foto's met behulp van enkele subtiele ingrepen een magisch-realistische dimensie. Eerder al fotografeerde hij vanuit rijdende bestelwagens en bussen. Vooraleer zijn werk in gespecialiseerde tijdschriften als 'Camera Austria' en 'Blindspot' werd gepubliceerd, studeerde hij grafische kunst aan de London College of Painting en de 'Royal College of Art'. De Britse hoofdstad is sindsdien zijn uitvalsbasis gebleven.

Sint-Genesius-Rode, galerie Evelyn De Beir, Halsesteenweg, 158. Tot 23 april.
Van donderdag tot zondag van 14 tot 18u of op afspraak, tel. 075/939 747

JEUGDTHEATER

Nonkel Eddy pakt uit

Wereldreizigers en avonturiers die hun vrienden of familieleden na een lange afwezigheid terugzien, kruiden hun verhalen meestal met pikante details en overdrijvingen. Nonkel Eddy vormt hierop geen uitzondering. Hij is te gast bij Marie en Arman die geregeld met elkaar ruzie maken, hoewel hun liefde zeer duurzaam is. Ze horen de genodigde uit over zijn belevenissen. Sinds hij rondzwierf in Australië weet hij perfect hoe je een dreigende kangoeroe kunt afweren. Hij kent ook de gewoonten en gebruiken van de Aziaten. Maar nu kan hij niet zwijgen over 'de brousse' van Afrika. Als hij uitweidt over de wilde dieren neemt het gesprek een vreemde wending. Mensen zijn namelijk vergelijkbaar met leeuwen of giraffen. Ze bedreigen elkaar of steken hun nek uit, en dat allemaal omdat ze denken dat dit instinctief gedrag hen

meer baat brengt. Deze Bronksproductie is een cadeau van Dimitri Leue van de Kakkewieten voor zijn echte oom Warre Borgmans, die we onlangs nog in een fragment in de Ijsberenrevue mochten bewonderen. Hoewel het stuk is geschreven voor kinderen, kunnen ook volwassenen er veel van opsteken. De grappen zijn immers nooit vrijblijvend, maar dwingen de toeschouwer om over zichzelf na te denken. Nonkel Eddy is niet alleen de humorist van de familie, hij is ook een pleitbezorger van de vrijheid.

Tervuren, CC Papeblok: zondag 16 april om 15u. Tel. 02/768 03 00

THEATER

Mijmeren bij een goed glas bier

De monoloog 'De Biechtspiegel' door toneelgezelschap Het Gevolg beleefde niet toevallig zijn première in de parochiezaal van het Heilig Hart in Turnhout. Deze knusse, ouderwetse ruimte ademt zowat dezelfde sfeer uit als een dorpscafé. Mark Verstraete speelt een ontslagen arbeider van de Boelwerf die troost zoekt bij een goed glas bier in zijn stamkroeg. Hij warmt zich aan de 'stoof' en filosofeert over het verglijden van de tijd. Als hij herinneringen uit het verleden oprakelt, blijkt dat hij vroeger gelukkiger was. Regisseur Ignace Cornelissen ensce-neert het stuk als een nostalgische thriller. De cafébazin en de passanten vervullen een onvervangbare rol in het leven van het hoofdpersonage. Dit is het allereerste theaterstuk van Bart Plouvier. De auteur inspireert zich wel vaker op het kroegleven. Ook in zijn roman 'Het Gelag' is het de drank die de tongen van de eenzamen los-maakt. De ober luistert aandachtig mee, maar schenkt nog liever de glazen vol.

Kraainem, GC De Lijsterbes:
vrijdag 28 april om 20u.
Res.: 02/721 28 06

KLASSIEKE MUZIEK

De klank van Chevetogne

In het klooster van Chevetogne, op een steenworp van het provinciaal domein Valéry-Cousin, zingen de resterende Benediktijnen nog iedere zondagmorgen een oecumenische mis, waarin zowel katholieke als Byzantijns-orthodoxe elementen zijn verwerkt. De abdij werd opgericht op initiatief van paus Pius XI om de contacten tussen de verschillende christelijke kerken te bevorderen. De fresco's binnen en de architectuur leunen meer aan bij de Oosterse dan bij de Westerse kunst. Guido Cassiman, Herman Elegast, Jos Simal en Frederik Meireson raakten tijdens hun bezoeken aan het klooster gefascineerd door de religieuze gezangen en zo ontstond het vocaal kwartet

Gospodi. De meerstemmige koorgezangen moesten weliswaar worden aangepast aan dit vierstemmig ensemble, maar dat ging niet ten koste van de muzikale pracht. De teksten van het passieconcert verwijzen zowel naar het lijden van Christus als naar de verwante passages in het Oude Testament. Zoals bij de meeste muziekkuitvoeringen staan de vocalisten niet opgesteld voor het publiek, maar vormen ze een rituele cirkel. Meer nog dan de muzikale perfectie, streven ze een onderlinge harmonie en een ingetogen contemplatie na.

Asse-Zellik-Bekkerzeel, Sint Godarduskerk op zaterdag 8 april om 20u30. Org.: CC Den Horinck en Adoptie Dorpen Roemenië.
Res.: 02/466 78 22

JEUGDTHEATER

Het ware verhaal van Pinocchio

Terwijl in de Antwerpse Koningin Elisabethzaal een spectaculaire musicalversie van 'Pinokkio' de affiche siert, toert Joe Baele door Vlaanderen met hetzelfde verhaal in pocketformaat. Hij heeft geen decors en geen orkest en slechts weinig rekwisieten nodig. Zelfs zijn vermommingen zijn bescheiden. Maar hij wijkt zelden van het oorspronkelijke sprookje af. Nauwgezet volgt hij de tekst, zoals Carlo Collodi die in 1880 in het Italiaans publiceerde. De houten marionet is wel degelijk het dierbaarste bezit van zijn geestelijke vader, die van in het begin hoopt dat de pop ooit echt tot leven komt. Joe Baele heeft al veel podiumervaring als clown en mimekunstenaar. Ditmaal waagt hij zich aan

een zorgvuldig geconstrueerde monoloog. Telkens als hij van personage verandert, wijzigt hij zijn stem. Zo kruipt hij achtereenvolgens in de huid van de fee, de sluwe vos en de listige circusdirecteur. Omzichtig laat hij de neus en de oren van Pinocchio groeien. Hij typeert zijn hoofdpersonage als een spontane, goedgehartige kerel, die in de val loopt van onbetrouwbare wezens. Zijn lotgevallen blijken een weerspiegeling van de werkelijkheid.

Sint-Genesius-Rode, GC De Boesdaalhoeve: zondag 30 april om 15u.
Res.: 02/381 14 51

DANS

Alice danst door Wonderland

Met 'Alice in Wonderland' bewees Lewis Carroll dat hij over een rijke fantasie beschikte. Zijn sleutelfiguur verandert voortdurend van gedaante en begrijpt de taal van de dieren en de andere sprookjesfiguren. Choreograaf Thierry Smits bedacht een dansstuk op het tweede luik van dit boek. Wanneer Alice door de spiegel stapt beleeft ze nog absurdere avonturen. Ook de Britse popzangeres Kate Bush inspireerde zich voor haar langspeler 'Red Shoes' op dit verhaal. De songs beschrijven hoe haar voetjes niet langer stil kunnen staan zodra ze de spiegel achter zich laat. Compagnie Thor danst eerder wiskundige figuren. Alice moet haar passen berekenen. Als ze verkeerd telt kan ze niet meer naar de gewone mensenwereld terugkeren.

Dilbeek, CC Westrand: 2 april om 15u
Grimbergen, CC Strombeek: 19 april om 19u

Ludo Dosogne

'KATTEM IS EEN WASTINA GEWEEST'

Opbouwwerk Pajottenland organiseert de komende maanden vier wandelingen door het Pajottenland. Het landschap wordt er bekeken als het geheugen van de geschiedenis: van verre Frankische tijden tot nu. Brussel is meestal niet veraf.

We bevinden ons met sociaal geograaf Henk Meert in het Nelleken, een hooggelegen gehucht (90 meter) van St Kwintens Lennik. Het centrum is een soort grasveldje met enkele grote beuken dat omringd is door huizen (zie foto). De plek komt duidelijk over als het hart van dit gehucht, een restantje gemeenschapsgrond met enkele banken en een kapel. Het prototype ook van een zogenaamde 'dries' die in de dikke van Dale omschreven wordt als een dorpspleintje, al dan niet begroeid met gras en met hoge bomen beplant. Henk Meert verplaatst ons even later terug in de tijd: 'Beeld je in: we zijn in het jaar 550. We staan op deze plek en er is overal bos. Dit hier is een hooggelegen punt, de waterscheiding tussen de Zennevallei en de Dendervallei, waarop de Romeinen een militaire trekweg hebben aangelegd. Nog altijd voert deze weg van hieruit naar Geraardsbergen. Beneden loopt de grote heirbaan tussen Bavai en Utrecht, nu dus de Steenweg tussen Asse en Edingen. Een of meerdere families bouwen hun woningen op deze heuvel

door de huizen die in een ruit rond het grasveldje staan. Het plein krijgt een gemeenschapsfunctie.' Met Meert lopen we rond het pleintje waar tal van wegen op uitkomen. 'Dat zijn driftwegen', legt hij uit. 'Via deze wegen kon men het vee vanuit verschillende plaatsen in de omgeving naar de dries drijven.'

De gedachte dat dit prachtig gelegen graspleintje al stamt uit de vroeg-Frankische tijd maakt je als bezoeker stil. Deze kerf in het landschap heeft dus wel erg lang stand gehouden. Net als de heirbaan en de trekweg overigens.

Tekens in het landschap

Bij klassieke tochten door het Pajottenland wordt bij het Nelleken doorgaans alleen de slag van 1333 tussen het graafschap Vlaanderen en Brabant vermeld, maar opbouwwerk Pajottenland wil zijn wandelingen juist een stevige sociaal-historische inhoud geven. Meert: 'De ruimte, het landschap heeft een traagheid: de sporen die mensen er in het verleden hebben achtergelaten verdwijnen niet zo snel. De Middeleeuwse landbouw, de industriële revolutie, de trek uit de steden vanaf de jaren zestig zijn mekaar in de loop der eeuwen opgevolgd en hebben tekenen nagelaten in het landschap, laag na laag.' Uiteraard zijn de jongste lagen het best zichtbaar: de migratie vanuit Brussel naar de randstad, de zoektocht naar een huis met een tuin door

iedereen die het zich kon permitteren, zijn alomtegenwoordig. Maar wie goed kijkt, vindt daaronder of daartussen soms sporen uit een heel ver verleden.

Een wilde verkaveling

We staan in het centrum van Borchtlombeek. Meert begint uit te leggen hoe het dorp zal uitbreiden in de 14de eeuw, die behoorlijk wat welvaart bracht in Vlaanderen en Brabant. De bevolking groeit sterk aan. De ontginning van het Liedekerkebos breidt zich uit tot over de Lombeek. Boeren krijgen van de feodale heer het recht om boerderijen uit te baten langs wat nu de Weverstraat is. Als we van daaruit via een kleine weg naar rechts gaan, komen we in de veel chaotischer ontginning van het gehucht Eigendommen terecht. De marginalen van die tijd vestigden zich in een 'wastina', een woestenberg, dieper naar het bos toe, op hogergelegen en minder goede grond. De doorgaans kleinere woningen staan kriskras door elkaar.

Het was een wilde verkaveling van keuterboertjes die hun plan moesten trekken. In de 18de eeuw, als de steenkoolnijverheid in de Borinage van de grond komt, trekken arbeidskrachten uit Eigendommen daarheen. Zo krijg je feitelijk een mijnwerkersnederzetting middenin het Pajottenland.'

14

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

en rooien het bos naar beneden toe. Daar bewerken ze het land. Langs de kant van het huidige pleintje houden ze hun vee zodat het niet op de akkers kan. Andere families bouwen hun huizen aan de andere kant van wat nu het pleintje is. Zo kan het vee nu in een kraal lopen die gevormd wordt

Rode burcht

We rijden verder naar Kattem dat net als Eigendommen, vroeger een kolonie was van uitgestoten lieden die zich in de 14de eeuw op die hogergelegen en minder goede grond vestigden. Wat we daar nu van zien, zijn twee lange rijen vooral kleine huisjes die aan weerszijden van de baan liggen op de heuvelrug. De mensen leefden er van landbouw en huisindustrie van kant en textiel. Later, in het begin van de 19de eeuw, toen de textielindustrie in Kuregem van de grond kwam, gingen mensen uit Kattem daar wonen en werken. Toen er omstreeks 1880 openbaar vervoer en goedkope abonnementen kwamen, was het niet langer nodig om in Brussel te gaan wonen. Meert: 'Je kreeg dus industriearbeiders die middenin het Pajottenland leefden. Kattem werd een 'rode burcht'.

Bij het binnenrijden van Kattem zien we frambozenstruiken staan. Meert: 'Het verkopen van aardbeien en frambozen in Brussel was vaak een bijverdienste voor de arbeiders hier. Velen hielden er ook nog een koe op na en zorgden ervoor dat ze konden terugvallen op eigen kweek als ze zonder werk kwamen te zitten, een soort sociale zekerheid avant la lettre.' Over traagheid gesproken: nog altijd ligt het gemiddeld inkomen in Kattem en Eigendommen lager dan het gemiddelde van Borchtlombeek. 'De mensen hebben er relatief gezien ook een lagere scholing en zijn meer werkloos.

Twintig zijwegen

We verlaten Kattem en rijden naar Liedekerke. Eerst door villawijken die dateren van de golden sixties. Ze zijn gebouwd op stukken grond die nog tot het begin van de negentiende eeuw bos waren. We stoppen in de Opperstraat die vroeger de gemeente met het bos verbond.

Meert: 'Ook hier woonden vijf eeuwen geleden boskanters en marginalen. Rond 1840-

1850 leefden ze van landbouw, thuisnijverheid en, omdat de Dender vlakbij was, ook dikwijls van de bouwnijverheid. Als het spoor hier wordt aangelegd, krijgen die mensen de kans om in de industrieën van Brussel te gaan werken. Er vindt een demografische explosie plaats, de levens-

duur stijgt en er komen ook mensen van elders hier wonen zodat er dringend meer woningen moeten komen voor deze arbeidersgemeenschap. Dat leidt tot het relatief ongeordende ontstaan van de 20 zogenaamde zijwegen van de Opperstraat, smalle weggetjes waarlangs doorgaans bescheiden woningen staan.' Het doet denken aan arbeidersbeluiken in de steden, maar het verschil is dat deze woningen eigendom waren van de bewoners en niet van de fabriekseigenaar. De bouw verliep nogal ongeordend en zonder overheidsbemoediging. Het beste bewijs daarvan is dat de zijwegen privé bezit zijn gebleven: de linkerhelft hoort bij de woningen aan de linkerkant, de rechterhelft is eigendom van de huiseigenaars aan de rechterkant. De overheid heeft ze later wel verhard en er enige ordening in aangebracht door de zijwegen te num-

*'De sporen die mensen
in het verleden hebben
achtergelaten verdwijnen
niet zo snel'*

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

meren van 1 tot 20. Ook hier wijst Meert op tekenen van traagheid: 'In deze buurt zie je geen bankautomaat, het inkomen is er relatief laag en de werkloosheid hoog.'

Onveilig en vreemd

De link tussen het Pajottenland en Brussel is een constant gegeven dat dikwijls terugkeert in de wandeltochten.

Meert: 'Brussel en het Pajottenland hebben al lang een symbiotische relatie. De Pajotten waren de eerste migranten in Brussel -dat zie je soms nu nog aan een slagerij die Vlezenbeek heet. Na hen kwamen de West-Vlamingen, dan de Italianen en Spanjaarden, de Portugezen en Grieken. Nog later was het de beurt aan Turken en Marokkanen en nu zijn we bij de Oost-Europeanen en zwart-Afrikanen beland.

Momenteel verdienen nog veel Pajotten hun brood in Brussel, maar ze gaan liever in Aalst winkelen omdat ze Brussel te onveilig en te 'vreemd' vinden. Maar de migranten van nu stappen gewoon verder in de voetsporen van de Pajotten van toen.'

John Vandaele

Opbouwwerk Pajottenland organiseert vier zogenaamde geuzentournees:

- 9/4: Pajottenland ten voeten uit.
- 14/5 en 15/10: Van Kattem tot Kuregem
- 18/6: van Brussel tot Brazilië
(vooral over landbouw in de loop der tijden)
- 17/9: Steenrijk Pajottenland

Alle wandelingen vertrekken om 10u aan het station van Liedekerke. Kostprijs: 600 fr voor gids en busvervoer, te storten op rek.nr. 001-1985597-83. Voor meer inlichtingen: telefoonnummer 02/5826450

Culturele centra in de rand tussen wal en schip

FOTO: PASCAL VIGNERON

16

Lichte paniek in de culturele centra van Dilbeek, Strombeek, Ternat en Overijse, toen daar begin februari de beleidsplannen van Vlaams minister van Cultuur Bert Anciaux tegen het licht werden gehouden. In zijn beleidsnota geeft de minister immers te kennen dat het culturele hart van Vlaanderen vooral in de steden klopt en dat de inspanningen die daar geleverd worden dus ook extra gehonoreerd dienen te worden. Als dat gebeurt dreigen wij uit de boot te vallen, concludeerden de cultuurfunctionarissen van enkele grote centra in de rand. Zij luidden de alarmbel en schreven een brief naar de minister. Die liet inmiddels al weten dat de soep niet zo heet wordt gegeten als ze wordt opgediend en dat de lokale culturele centra in de rand echt niet zullen worden vergeten.

In zijn beleidsnota voor Cultuur maakt minister Anciaux voor wat betreft de subsidiëring een opdeling in vier cate-

gorieën. Voorop staan de grote steden Brussel, Gent en Antwerpen. Een tweede categorie wordt gevormd door de regionale steden, zoals bijvoorbeeld Leuven in de provincie Vlaams-Brabant. Vervolgens komen de zogenaamde 'structuurondersteunende kleinstedelijke gebieden' zoals Vilvoorde, Halle, Tienen, Diest. De laatste categorie wordt

'Omdat we geen stedelijk gebied zijn, tellen we voor de minister blijkbaar niet meer mee'

gevormd door de kleinstedelijke gebieden, zoals bijvoorbeeld Asse. In de beleidsnota van de minister wordt weliswaar ook gewag gemaakt van de Vlaamse rand rond Brussel, maar de verontruste cultuurfunctionarissen vrezden dat daarmee alleen bedoeld wordt op de gemeenschapscentra in de faciliteitengemeenten die ressorteren onder de vzw 'de Rand'. 'De visie van de minister stoelt volledig op het ruimtelijk-economisch Structuurplan Vlaanderen. Dat is een goed werkinstrument

voor het sociaal en economisch beleid, maar het is niet geschikt voor de culturele ontwikkeling van een regio', fulmineerde burgemeester Schamp van Overijse verbolgen. Hij vreest dat de beleidsvisie van minister Anciaux in de praktijk zal leiden tot een verschraling van het culturele landschap in Vlaanderen, omdat de meeste middelen gedraineerd zullen worden naar de grote en regionale steden.

Artistiek directeur Julien De Coster van CC Westrand in Dilbeek is eveneens de mening toegedaan dat er in de beleidsnota voor Cultuur te weinig rekening wordt gehouden met datgene wat in het verleden vaak met veel inzet en moeite werd opgebouwd. 'Is het niet merkwaardig dat gemeenten waar op cultureel vlak nauwelijks iets te beleven valt worden opgewaarderd, terwijl andere gemeenten met bloeiende culturele centra opzij worden geschoven', stipt hij aan. 'Ook in de andere provincies vallen er trouwens slachtoffers. Ik denk bijvoorbeeld aan het cultureel centrum van Bornem dat buiten de prijzen valt omdat het te dicht bij Antwerpen ligt. Toch hebben ze in Bornem een benijdenswaardig affiche waar heel wat mensen op af komen.' Dirk De Cauter van CC Den Blank in Overijse is ook ontgoocheld over de beleidsnota van minister Anciaux. 'In Overijse hebben we jaren aan de weg getimmerd om anderstaligen en Eurocraten in het Vlaams gemeenschapsleven te integreren. In ons centrum hebben we tal van voorstellingen gegeven voor alle bevolkingslagen, met daarbovenop druk bijgewoonde taallessen. Maar omdat we geen stedelijk gebied zijn tellen we voor de minister klaarblijkelijk niet meer mee.'

Gebald ongenoegen

De burgemeesters en de directeurs van de culturele centra van de getroffen gemeenten hebben inmiddels gezamenlijk geprotesteerd tegen de voor hen ongunstige voorstellen in de beleidsnota voor Cultuur. 'We begrijpen

uiteraard dat de steden meer aandacht moeten krijgen', zegt Julien Decoster. 'Maar zal het publiek in de toekomst inderdaad liever voorstellingen in Brussel bijwonen en de randcentra links laten liggen? Worden de potentiële toeschouwers niet afgeschrikt door de groeiende verkeersmoeilijkheden? En dan heb ik het nog niet eens over het feit dat heel wat grensverleggende podiumproducties zelfs niet in Brussel te zien zijn, meer bepaald denk ik hier aan het werk van Cie De Koe, het Toneelhuis, het Gevolg en toneelgezelschap De Tijd. We hebben hun repertoire altijd op de voet gevolgd, mede omdat het publiek verkocht is geraakt aan deze ensembles. De mensen zouden het niet begrijpen als die lijn niet langer kan worden doorgetrokken.'

Eind februari vergaderden de vertegenwoordigers van Vlabr'accent (Vlaams-Brabantse Culturele Centra) in CC De Borre in Bierbeek met Bart Caron, adviseur van Vlaams minister van Cultuur Anciaux. Caron was niet weinig verast door het gebalde ongenoegen van de cultuurfunctionarissen waarmee hij aan tafel zat en beloofde te onderzoeken in hoeverre de beleidsnota voor Cultuur nog kan worden aangepast aan de wensen van de culturele centra in de randgemeenten.

Begin maart reageerde minister Anciaux schriftelijk. Hij beklemtoont dat hij begrip heeft voor wat historisch is gegroeid. 'We zullen de specifieke situaties bestuderen en rekening houden met de keuzes van de voorbije decennia', onderstreept de bewindsman. 'De rand is wel degelijk een bufferzone tegen de uitdijende verfransing. We zijn ons bewust van de geleverde inspanningen en willen zeker niemand in de gemeenten en de culturele sector demotiveren.'

Naast die geruststellende woorden dringt de minister er toch op aan dat de programma's van de verschillende centra beter op elkaar zouden worden afgestemd. Maar daar wordt volgens Chris Maere van het CC van Strombeek in Grimbergen al hard aan gewerkt. 'Een overaanbod zou nadelig zijn voor iedereen. Elk cultureel centrum zou zich nog meer kunnen specialiseren. Onderlinge afspraken voor moeilijkere of duurder voorstellingen zijn zelfs een noodzaak. De show van Geert Hoste lokt overal een vol huis. Een productie

van De Paardenkathedraal daarentegen brengt minder volk op de been, zodat ze best maar in één enkele zaal wordt geprogrammeerd.

Ruimte voor dialoog

De beleidsnota voor Cultuur zal na de protestbrieven en de onderhandelingen met de kabinetsverantwoordelijke alleszins worden bijgestuurd. 'Onze kritische kanttekeningen zijn niet in dovemansoren gevallen', stelt Chris Maere vast. 'Nu zijn we natuurlijk nieuwsgierig naar de verbeteringen die de minister in zijn beleidsnota zal aanbrengen. Ik ben ervan overtuigd dat de dialoog open is en ik vertrouw op de goede afloop van de besprekingen. Cultuur speelt in de Vlaamse rand immers een niet te onderschatten rol.

Concreet hoopt Maere dat de betrokken gemeenten worden gelijkgeschakeld met de regionale steden die in de beleidsnota van minister Anciaux tot de tweede categorie behoren. Voorlopig zit in Vlaams-Brabant alleen Leuven in deze bevoorrechte categorie. De universiteitsstad wordt bovendien steeds vaker in één adem genoemd met de drie grootsteden waarmee ze in Vlaanderen een vierhoekige culturele 'ruit' zou moeten gaan vormen in plaats van de nu bestaande driehoek Brussel-Gent-Antwerpen. Chris Maere is niet gekant tegen die benadering, maar volgens hem mag niet uit het oog verloren worden dat de rand eveneens kan bogen op rijke cultuur-historische wor-

tels. Grimbergen was bijvoorbeeld al in de vroege middeleeuwen een culturele aantrekkingspool dank zij de aanwezigheid van de abdij. Diezelfde abdij fungeert nu als verlengstuk van het cultureel centrum en heeft nog altijd een enorme uitstraling naar de hele regio.

Nog niet gerust

Vooraleer de beleidsnota voor Cultuur wordt aangepast, moeten de vier gemeenten aan de minister een 'onderbouwde visie' voorleggen. De vertegenwoordigers van Dilbeek, Strombeek-Bever, Ternat en Overijse komen nu geregeld samen om hun standpunten te formuleren en op elkaar af te stemmen. 'We zijn pas gerust als de toezeggingen ook echt in decreten worden vertaald', zegt Dirk De Cauter. 'In zijn beleidsnota gaat de minister wel in op de bijzondere taken van de vzw 'de Rand'. We zouden het erg op prijs stellen als hij dezelfde bekommernis aan de dag zou leggen voor de andere culturele centra in onze regio die hun bestaansreden al lang hebben bewezen.'

Ludo Dosogne

Kulturzentren in den Randbezirken bitten um Anerkennung ihrer Bemühungen

Als man Anfang Februar Kenntnis vom Programm des flämischen Kulturministers Anciaux erhielt, entstand leichte Panik in den Kulturzentren von Dilbeek, Strombeek, Ternat und Overijse. In seinem Programm sprach der Minister davon, dass das 'kulturelle Herz' Flanderns vor allem in den Städten schließe, und dass die Bemühungen und Anstrengungen, die dort geleistet würden, auch besonders honoriert werden müssten. 'Wenn das so durchgeführt wird, dann werden wir aus dem Boot geworfen', so fürchten einige große Zentren im Randbezirk. Sie ließen dann auch die Alarmglocke schrillen und schrieben einen Brief an den Minister, der bereits mitteilen ließ, dass es nun alles doch nicht so schnell gehen würde, und dass die Kulturzentren der Randbezirke natürlich auch nicht vergessen würden.

ONDER ELKAAR

De benaming 'rand' geeft een bedrieglijke eenheid aan een streek die verdeeld is. Tussen mijn Leuvense kant van de rand en de Ninoofse overkant gaapt het gat van de hoofdstad. Ik van Overijse kom nooit in Asse. Heb er niets te maken, kan er moeilijk raken - ofwel met de auto via de ring, ofwel met de trein via Brussel Noord en dat zijn beide hindernissenlopen.

Het spijt me, randgenoten van Asse en de andere randgemeenten die niet tot mijn thuishuis behoren. De *RandKrant* mag dan al de eenheid van onze verdeelde streek minder bedrieglijk laten zijn, ik kijk in mijn bijdragen eraan meestal niet verder dan de druivenstreek groot is. Ik krijg er een schuldgevoel van, zoals wanneer een goede kennis een feestje geeft of er ergens een interessant cultureel gebeuren plaatsheeft en ik er niet toe kom er naar toe te gaan.

Ik schrijf wel eens wat over wat ons allemaal aanbelangt of bezighoudt. En ik hoop altijd dat randbewoners van de overkant zich herkennen in die van mijn kant. Maar ik ben me er toch altijd van bewust dat ik in ons woongebied maar een deelbewoner ben en daardoor geen deelgenoot in al het wel en wee ervan. Ik weet alles af van de teloorgang van de Belgische druiven-teelt en weet hoe langer hoe meer af van de geschiedenis van Jezus-Eik, maar ik heb geen weet van hoe dat nu gaat met de alternatieve vuilnis-aanpak in Dilbeek en weinig weet van de verkeersellende in Groot-Bijgaarden. Het gat van de hoofdstad tussen mijn randkant en de overkant is te diep.

Ik ken anders mensen aan de overkant. Zo kwam het trouwens dat ik vorig jaar op een zonnige zondag door het groen van Beersel wandelde. Dat deed ik voor de allereerste keer in mijn leven,

De dagelijkse wereld van een mens is klein. De mijne strekt zich uit van de druivenstreek tot in de Vlaams-Brabantse hoofdstad Leuven. Daar ben ik thuis. Ik loop er door straten en groen, sta er in winkels en kantoren, zit er in cafés en restaurants. Ik ken er mensen en behoor er tot groepen. Kortom, de ervaring leert me dat wonen bij Brussel meebrengt dat je thuis bent ofwel aan de ene ofwel aan de andere kant van de rand.

FOTO: RITA DANIELS

terwijl ik het Waalse groen van La Hulpe en Lasne bij manier van spreken heb platgetreden. Ik vond het mooi en rustig in Beersel, en landelijker dan aan mijn hopeloos verstedelijkte kant van de rand.

En om in het groen te blijven: toen ik eens in het cultureel centrum van Dilbeek moest zijn, trok ik extra tijd uit om in het park rond het gemeentehuis de drie rode beuken die daar op een rij staan en de linde die er in zijn eentje floreert, te gaan bewonderen. 'Merkwaardige Bomen in Vlaanderen,' volgens de titel van een boek dat ik koester en daarom wilde ik die bomen wel eens met mijn eigen ogen zien.

Van die merkwaardige bomen gesproken: ook in Asse zou er een staan. Een Hongaarse eik, niet alleen een merkwaardige maar ook een zeldzame boom in Vlaanderen. Zijn adres ontbreekt in mijn boek, maar volgens een vaag kaartje moet de eik ergens in het centrum van de gemeente staan. Het zal prettig zoeken zijn op een zonnige zondag.

Als er in de buurt een café open is, zal ik me nog niet thuis, maar al wel op mijn gemak voelen in Asse.

Dat wordt dan dit voorjaar gordelen in wat rest van de groene rand rond Brussel. Het wordt mij kwalijk genomen dat ik de Grote Gordel op de eerste zondag in september maar

niks vind, behalve hinderlijk en geforceerd gedoe in de streek. Misschien kan ik daarom voortaan beter over dat massale gordelen zwijgen en mijn gedacht erover een positieve draai geven door het individuele gordelen te propageren. Daaraan kunnen de Vlamingen ook in gezinsverband doen en kan de middenstand ook wat verdienen.

Wat ook kan, is dat we de Vlamingen van buiten de rand in september aan massaal gordelen laten doen (dan hebben we dat hinderlijk en geforceerd gedoe in één dag gehad) en dat we onder randbewoners in het voorjaar het individuele gordelen gaan beoefenen. Niet alleen elkaars laatste groen bekijken, maar ook elkaars stenen en artistieke bezittingen bewonderen, elkaars evenementen bezoeken en in elkaars cafés op elkaars gezondheid drinken.

Aan de achterzijde van de kerk in Alsemberg-Beersel hangt een gedenkplaat ter ere van de priester-schrijver Jan Bols. Dat wie nooit van die man heeft gehoord, die plaat niet gaat bekijken, is normaal. Maar dat ik, die mijn jeugd jaren lang die man hoorde loven (door familieleden die Bols persoonlijk kenden), de plaat nog nooit eens benieuwd ben gaan bestuderen, is raar. Het wordt dan ook hoog tijd dat het gedaan is met het afstandelijk gedoe tussen de Leuvense en de Ninoofse kant van de rand.

Brigitte Raskin

Vrijwilligers gevraagd om thuiszorg overeind te houden

Het Netwerk Palliatieve Zorg Brussel-Halle-Vilvoorde is een organisatie die zich bezighoudt met de zorg voor mensen die ongeneeslijk ziek zijn. De patiënt en iedereen die erbij betrokken is, kan een beroep doen op het Netwerk voor informatie, advies en steun. Omdat het Netwerk op vraag van de overheid van start gaat met een vrijwilligerswerking, is het op zoek naar kandidaten vrijwilligers.

70% van de mensen die ongeneeslijk ziek zijn en weten dat ze niet lang meer zullen leven, geven er de voorkeur aan thuis verzorgd te worden, tot het einde toe. De huisarts schakelt in zo'n geval een aantal professionele hulpverleners in en de patiënt wordt verzorgd door de zogenaamde mantelzorgers: familie, vrienden en burens. 'Dat lijkt heel wat, maar in de praktijk blijkt vaak dat al deze hulp ontoereikend is als de verzorging intensiever wordt of als er langdurig veel zorg nodig is. De mantelzorgers dreigen uitgeput te raken. Verder is het zo dat families vandaag kleiner zijn en de banden met de burens minder hecht. Soms is er zelfs helemaal geen mantelzorg', aldus dokter Kitty Claassens, coördinatrice van het Netwerk.

Emotioneel geladen

Om iemand thuis te kunnen blijven verzorgen is het nodig dat men een paar uur per week kan terugvallen op de hulp van een vrijwilliger die de rol van mantelzorger even overneemt. 'Vrijwilligers zijn aanwezig op momenten dat er geen mantelzorg is en er geen professionelen in de buurt zijn. We zoeken gemotiveerde mensen die zelfstandig kunnen zijn en die hun grenzen kennen; Ze mogen bijvoorbeeld geen handelingen stellen die door professionelen moeten worden uitgevoerd.'

Vrijwilligers die in het Netwerk aan de slag gaan, krijgen vooraf een korte, gerichte opleiding en later kunnen ze altijd rekenen op professionele begeleiding en ondersteuning. 'Dat is ook nodig', zegt dr. Claassens, 'het gaat niet om klusjes of boodschappen, daar zijn andere diensten voor. Dit werk is emotioneel veel zwaarder, het is meer dan iemand even over zijn hoofd aaien.

Kandidaat-vrijwilligers die graag iets willen doen in de palliatieve zorg, maar die denken dat het werk in de thuiszorg hen niet ligt, zijn ook welkom. Zij kunnen heel nuttig werk verrichten in het dagcentrum, een rust- en verzorgingstehuis, het ziekenhuis of ook nog in de administratie.

Mentaliteit moet anders

Hoewel thuiszorg minder duur is dan een ziekenhuisopname, wordt de thuisverblijvende patiënt nog altijd financieel gestraft. Twee jaar geleden zei dokter Distelmans, verantwoordelijk voor de palliatieve zorg in het AZ van de VUB, in een gesprek met RandKrant dat er nog heel wat hindernissen

genomen moeten worden op de weg naar een nieuwe cultuur in de gezondheidszorg, meer bepaald in de thuiszorg. Is er inmiddels wat veranderd?

'We gaan vooruit, maar wel in een slakkengangetje. Het is niet alleen een financieel probleem maar ook een kwestie van mentaliteit. Op financieel vlak is de werking van de federale en de Vlaamse regering niet op elkaar afgestemd zodat wij met verschillende potjes moeten werken. Dat maakt het extra ingewikkeld en bovendien zijn de subsidies ontoereikend.' En de mentaliteit? 'Dr. Distelmans wijst hier op het probleem van de therapeutische hardnekkigheid. Artsen worden natuurlijk opgeleid om levens te redden, terwijl er voor iedereen ooit een einde aan komt. Als ze geconfronteerd worden met een ongeneeslijke patiënt komen ze niet zelden in emotionele problemen terecht. Ze gaan door met behandelen omdat ze de realiteit niet onder ogen zien.'

Geneviève Ostyn

Voor meer inlichtingen: Netwerk Palliatieve Zorg Brussel-Halle-Vilvoorde, J. Vander Vekenstraat 158 in Wemmel, tel. 02/456 82 07. Voor belangstellenden wordt er binnenkort een info-avond georganiseerd.

Palliative care volunteers sought

The Brussels-Halle-Vilvoorde Palliative Care Network is an organisation which concerns itself with helping people who are incurably ill. The patient, and everyone involved with him or her, can call upon the network for information, advice and support. The Network is now starting with volunteer work in palliative home care and it is therefore looking for candidate volunteers who could occasionally take over the care-giving role from family members, friends and neighbours. Volunteers who work in the Network will first receive a brief training, and later they can always count on professional accompaniment and support.

RESTAURANT

FOTO'S: PASCAL VIGNERON

Van dorpscafé tot gastronomie

Op een schilderachtig dorpsplein in het Pajottenland, waar Hugo Claus zijn film 'Het sacrament' draaide, veranderde een dorpscafé in een gastronomisch restaurant.

'In september 1999 bestonden we tien jaar,' zegt Erik Denayer van 'De Plezanten Hof' in Kobbegem. Hij kreeg zijn opleiding bij grootheden als Romeyer en mag zich nu zelf ook 'Meesterkok' noemen. Denayer raakt niet uitgepraat over het pleintje met het oude dorpscafé waarin nu zijn restaurant gevestigd is. De kerk staat daar ook, evenals de pastorie waarin Hugo Claus de film 'Het sacrament' draaide naar zijn roman 'Omtrent Deedee'.

En dan is er natuurlijk de brouwerij van de familie De Keersmaeker. We zijn hier in het Pajottenland en dat is de bakermat van lambiekbieren. 'Mort Subite' is er daar een van. Iedereen kent de naam, maar weinigen weten waar die vandaag komt. 'In een café in Brussel,' weet Erik Denayer ons haarfijn uit te leggen, 'kwamen veel bedienden van de nabije Nationale Bank een pint drinken en pietjesbak spelen. De verliezer heette de 'mort'. Als ze bijna terug moesten naar hun werk, speelden ze vaak een versnelde versie waarbij de verliezer vlugger kon worden aangewezen: de 'mort subite'. Ze hebben later het café er-naar genoemd en ook het huisbier dat door De Keersmaeker wordt gebrouwen.'

Halte voor de postkoets

Over zijn eigen etablissement vertelt Denayer dat het onder de naam 'De Plezanten Hof' al twee eeuwen bestaat. Eerst als halte voor de postkoets, daarna als dorpscafé. Ja, we herinneren ons nog de tijd dat we kwamen wandelen in de heuvels rond Kobbegem en dan hier tot slot een pannenkoek aten. Be-treurt hij niet dat zo'n 'gewoon' café plaats heeft moeten maken voor een toch wel wat meer elitaire gelegenheid? Het antwoord van Denayer is

'De naam 'De Plezanten Hof' bestaat al tweehonderd jaar en die mag ook niet veranderd worden'

ontkennend en hij verwijst naar het café op de andere hoek bij de brouwerij, waar men voor bier en snacks terecht kan. Hoe vindt hij het trouwens om een restaurant uit te baten dat precies dezelfde naam draagt als een restaurant iets verderop, in Hamme, dat een Michelin-ster heeft? 'O, we zijn goed bevriend', zegt hij losjes. 'Maar ze hadden beter moeten opletten met het kiezen van hun naam. Onze naam bestaat al tweehonderd jaar en die mag ook niet veranderd worden.'

Streekproducten

Het restaurant bevindt zich in een ruime zaal met oude balken, die kortgeleden verfraaid is. Zachtgele muren, zachtgeel tafellinnen, behaaglijke stoelen, spotjes en indirect licht, kortom een groot comfort. Het publiek is hier, zoals op wel

meer plaatsen rond Brussel, behoorlijk internationaal. We horen Nederlands, maar ook Engels en Duits om ons heen. In de gerechten worden veelvuldig producten van het Pajottenland verwerkt, zoals Kobbegems witbier of kriek. En tot 18 april kunt u nog genieten van het 'Hopscheutenmenu' van vijf gangen voor 2100 fr. Tenslotte is Kobbegem omringd door hopvelden. In mei en juni volgt een 'Aspergemenu' en zo zijn er steeds aanbiedingen die verband houden met het seizoen. De menu's zijn altijd met aangepaste wijnen te krijgen en dit geldt ook voor het 'Marktmenu' van 1150 fr., inclusief wijnen 1750 fr., dat we kiezen. Na een royale amuse-gueule krijgen we asperges met mousselinesaus. De asperges zijn kort gekookt en vrijwel 'al dente'. Hetzelfde geldt voor de groenten die gearneerd liggen rond de kwarteltjes met morieljes die volgen. 'Een beetje nouvelle cuisine?' vragen we aan Erik Denayer. 'Nee, ik ben meer voor het klassieke,' zegt hij. Na deze lichte maaltijd durven we wel een zwaar dessert aan en nemen de crème brûlée, die perfect blijkt. Bij de nagerechten kan de bezoeker ook kiezen voor het groot dessertbord 'De kapriolen van Philippe'. 'Die Philippe, is dat een tweede kok in uw keuken?' vragen we. 'Nee, dat is mijn zoon van negen jaar,' luidt het lachende antwoord. **GVS**

De Plezanten Hof, Broekstraat 2, 1730 Kobbegem, tel. 02/453 23 23. Gesloten op zondagavond, dinsdagavond en woensdag.

Interessante ideeën worden gehonoreerd

Sinds 1997 verleent de provincie Vlaamse Brabant subsidies voor vernieuwende projecten. Alle thema's kunnen daarbij aan bod komen. Belangrijk is dat het om een project gaat dat niet behoort bij de normale werking van een organisatie en dat het zich richt tot een publiek uit Vlaams-Brabant. Naast de sociaal-culturele projecten bestaat eenzelfde regeling voor letterkundige projecten en jeugdprojecten. Niek Goossens van de Dienst Cultuur vertelt hoe de vork precies aan de steel zit.

'Er zijn twee vormen van subsidiëring voor het sociaal-culturele werk. Je hebt de structurele subsidiëring voor verenigingen die een gevestigde werking hebben en er is de projectsubsiëring. Bij de structurele subsidiëring gaat het om verenigingen die moeten voldoen aan relatief zware kwantitatieve voorwaarden. Naast subsidies voor hun activiteiten krijgen ze onder meer ook subsidies voor hun personeels- en secretariaatswerking. Bij het instellen van de projectsubsidies is de provincie ervan uitgegaan dat er naast dit klassiek verenigingsmodel ook kleinere verenigingen werken die niet voldoen aan de structurele subsidiënormen, maar toch interessante ideeën willen

realiseren. Met de projectsubsidies wil de provincie die initiatieven steunen. Het gaat dus om organisaties die iets nieuws willen uitproberen, een nieuwe doelgroep willen bereiken of een ongewoon initiatief willen uitwerken en daarvoor financiële steun zoeken', aldus Niek Goossens.

Prioriteiten

Met 'organisaties' bedoelt de provincie een brede waaier van initiatiefnemers. Dat kunnen bibliotheken zijn, culturele centra, organisaties uit het jeugdwerk of verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening, zoals toneelkringen of fanfares. Het is echter ook mogelijk voor de gelegenheid een kleine vereniging op te richten. Niek Goossens: 'Voor ons is het belangrijk dat het om een sociaal-cultureel project gaat, met een cultuurspreidende of een vormende activiteit, dat afgelijnd is in de tijd, een project dus met een duidelijk begin en einde.' In de praktijk komt het erop neer dat de verenigingen maximaal drie jaar provinciale steun kunnen krijgen. Elk jaar evalueert een commissie de stand van zaken aan de hand van een tussentijds rapport. Voor het toekennen van de subsidies heeft de bestendige deputatie enkele prioriteiten gesteld. 'Tijdens de periode van 2000 tot 2002 ondersteunen wij bij voorrang projecten die de integratie bevorderen, de interactie stimuleren tussen verschillende

bevolkingsgroepen en die sensibiliseren rond culturele diversiteit. Projecten die rond deze thema's draaien noemen wij A-projecten. Alle andere thema's zijn B-projecten', verduidelijkt Niek Goossens. Voor 2000 is er een budget uitgetrokken van 3 miljoen frank; 2 miljoen is voorbehouden voor de A-projecten en 1 miljoen voor de B-projecten. Een commissie van deskundigen adviseert de bestendige deputatie bij het toekennen van de subsidies.

Handleiding

In de praktijk blijkt dat sommige organisaties er maar niet in slagen een project uit te werken. Hierdoor komen interessante ideeën vaak niet goed over. 'Daarom hebben we een handleiding

Projecten die de integratie bevorderen en de interactie tussen verschillende bevolkingsgroepen stimuleren, krijgen voorrang

samengesteld', zegt Niek Goossens. 'Met deze syllabus willen we kleinere groepen helpen hun dossier samen te stellen. Vanaf dit jaar zijn er trouwens ook consultants beschikbaar waarop ze een beroep kunnen doen bij het samenstellen van hun dossier.' De provincie gaat ervan uit dat een vereniging na drie jaar voldoende tijd heeft gekregen om te bewijzen dat haar project substantieel is geworden. Op dat ogenblik moet zij overstappen naar een ander draagvlak, zoals bijvoorbeeld dat van de structurele subsidiëring. Een aanvraag voor projectsubsidie moet de bestendige deputatie uiterlijk vier maanden vóór de aanvang van het project bereiken met als einddata 1 april en 1 oktober. U kunt de handleiding voor het opzetten van een project gratis bestellen bij de Provincie Vlaams-Brabant, Dienst Cultuur t.a.v. Niek Goossens, Diestsesteenweg 52, 3010 Leuven. Tel en fax: 016/26 76 45, d-mail: dgoossens@vl-brabant.be

Flor Stein

van huizen en tuinen

Plantendagen en tuinbeurzen, lonken naar de zomer

14-16 april:

Fête des Plantes, Mélin

Het jaarlijkse 'plantenfeest' op het domein van la Cense du Seigneur in Melin-Jodoigne (Waals-Brabant) heeft dit jaar van 14 tot 16 april plaats. Naast een groot aantal gespecialiseerde plantenkwekers uit binnen- en buitenland, vindt u er ook een aantal exposanten van tuindecoraties. Tevens worden er diverse voordrachten en demonstraties gegeven.

Info: La Cense du Seigneur,
Rue des Beaux Prés 4, 1370 Mélin,
010/81 31 92 - Fax: 010/81 44 07.

16 april:

Plantendag Kalmthout

Naar jaarlijkse gewoonte organiseert het Arboretum van Kalmthout op zondag 16 april zijn Plantendag. Een 70-tal gespecialiseerde kwekers en gedreven liefhebbers uit binnen- en buitenland presenteren en verkopen er hun vaak speciale planten. Dit is en blijft dé plantenbeurs van België, een vast jaarlijks rendez-vous voor de Belgische plantenfanaat. Vanaf 10 tot 17u.

Info: 03/666 67 41

16 april: Plantendag Hombeek

Voor de 10de keer wordt in het centrum van de gemeente Hombeek (bij Mechelen) de jaarlijkse plantenbeurs georganiseerd. Van een puur plaatselijk initiatief is deze jaarlijkse manifestatie op een paar jaar tijd uitgegroeid tot een vast agendapunt voor veel plantenliefhebbers. Er is een parking voorzien op het industrieterrein van Mechelen-Zuid met een pendeldienst om de tien minuten.
Info: 015/41 55 33

In de komende weken kunt u weer op verschillende plaatsen in ons land terecht op plantendagen en -beurzen.

29-30 april:

Fête des Plantes, La Feuillerie

Het Fête des Plantes Rares et de Collection in La Feuillerie in het centrum van de gemeente Celles (net over de taalgrens, tussen Doornik en Ronse) tijdens het weekend van 29 en 30 april is, net als Kalmthout, een geprivilegerde ontmoetingsplaats voor liefhebbers van zeldzame en bijzondere planten. De Franse Martine Lemonnier stelt er ondermeer haar collecties van Helleborus en Mecopopsis voor, en verder zijn er ondermeer uitgebreide collecties van rozen, varens, hosta's en euphorbia te bewonderen. Ga liefst op zaterdagochtend om de grootste drukte te vermijden.

Info: Palick van Hövell,
1 Rue de la Feuillerie, Celles - 069/45 51 71
E-mail: la.feuilleterie@skynet.be

5-7 mei: Les Jardins d'Aywiers

Van vrijdag 5 tot zondag 7 mei kunt u in de oude abdij van Aywiers in het dorpje Lasne, net over de taalgrens in Waals-Brabant, gerust een dag doorbrengen op het Fête des Plantes et du Jardin. De beurs houdt het midden tussen de modieuze country-lifestyle - met de daarbij horende binnen- en buitenhuisdecoraties - en de plantenbeurs waarop gespecialiseerde kwekers hun meest exclusieve producten aanbieden. Er zijn ook diverse voordachten voorzien over

ondermeer clematis, klimplanten en rozelaars. Voor elk wat wils dus. Ter gelegenheid van de tuindagen zijn er ook geleide bezoeken door de prachtige tuinen van Aywiers, op zaterdag om 11u en op zondag om 11en 15u.
Info: Abbaye d'Aywiers, Rue de l'Abbaye 14, 1380 Lasne; Tel: 02/633 20 21.

12-14 mei:

Tuindagen van Beervelde

Van vrijdag 12 tot zondag 14 mei loopt de voorjaarseditie van de Tuindagen van Beervelde. Profiterend van de mooie locatie - een landschappelijk park met een oude ommuurde moestuin en mooie stallingen - en door een goede combinatie van plantenkwekers en tuindecorateurs, is Beervelde een aangename en interessante beurs. Ga bij voorkeur op vrijdag of zaterdagochtend om de grootste drukte te vermijden.
Info: Park van Beervelde, 9080 Beervelde (Lochristi), 09/355 55 40. Beervelde is te bereiken via afrit 11 op de autoweg Gent-Antwerpen.

13-14 mei: Marché de plantes vivaces et de collection

De Brusselse gemeente Oudergem organiseert op 13 en 14 mei voor de tweede keer een plantenbeurs in het unieke kader van het Rood Klooster. Zeldzame geraniums, irissen, delphiniums en sempervivums, enz. worden er aangeboden. In de voormalige stallingen loopt een tentoonstelling met hedendaagse kunst en patchwork rond het thema bloemen.
Info: 02/675 27 23

Paul Geerts

Monument voor een monumentale Vlaamse minister

Eind april wordt in Lot, deelgemeente van Beersel, een standbeeld onthuld van ex-burgemeester en gewezen minister Renaat Van Elslande. Van Elslande was gedurende 27 jaar burgemeester van Lot, vòòr de fusie met Beersel. Hij is inmiddels 84 en woont er nog steeds.

Het gemeentebestuur van Beersel nam het initiatief om een standbeeld van Renaat Van Elslande te laten maken niet alleen ter herinnering aan zijn burgemeesterschap maar ook als huldebetoon aan heel zijn politieke carrière. De realisatie van het beeld werd toevertrouwd aan de Lotse Kunstkorf. Het ontwerp is van voorzitter Maurits Nevens en Kamiel Heymans zal dat in brons gestalte geven. Het standbeeld komt aan de uitgang van de spoorwegtunnel, aan de vernieuwde Huysmanslaan. De markante kop van Renaat Van Elslande rijst in het beeld op uit een rots waar het Europees kenteken in is verwerkt. 'Op die manier heb ik de

hij gedurende 17 jaar ministerfuncties en was hij drie jaar volksvertegenwoordiger. Hij begon zijn carrière als minister-onderstaatssecretaris van Culturele Zaken in 1960 in de regering van Gaston Eyskens. Met de splitsing van de Belgische Radio en Televisie in een zelfstandig Nederlandstalig (BRT) en Franstalig instituut (RTB) realiseerde Van Elslande de eerste wettelijke maatregel van de cultuurautonomie. Van 1961 tot 1965 was hij in de regering van Paul-Henri Spaak minister-adjunct van Nationale Opvoeding. Hij keek streng toe op de toepassing van de taalwetgeving en was een pleitbezorger voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. In de regering van Paul Van Den Boeynants en Willy De Clercq bekleedde hij een dubbele functie als minister van Europese Zaken en Nederlandse Cultuur.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

standvastigheid van Van Elslande en zijn rotsvast geloof in de Europese eenheid willen onderstrepen', zegt ontwerper Maurits Nevens.

17 jaar minister

Renaat Van Elslande heeft een indrukwekkende politieke loopbaan achter de rug. Tussen 1960 en 1980 bekleedde

In die periode ging hij enthousiast verder met het uitbouwen van de Vlaamse cultuurpolitiek waarvoor hij begin jaren '60 de grondslag had gelegd. Als minister van Europese Zaken ijverde Van Elslande voor een politieke, economische en culturele unie van de Beneluxlanden. Het realiseren van die 'Europese gedachte', die nu zo

Denkmal für einen Minister

Ende April wird in der Beerseler Teilgemeinde Lot eine Statue des Ex-Bürgermeisters und früheren Ministers Renaat Van Elslande enthüllt, der inzwischen das hohe Alter von 84 erreicht hat und noch immer in Beersel wohnt. Van Elslande kann auf eine eindrucksvolle politische Karriere zurückblicken. Zwischen 1960 und 1980 bekleidete er zahlreiche Ministerposten. Der Bildhauer Kamiel Heymans hat sich zur künstlerischen Vorbereitung in die Person des Politikers vertieft und möchte mit der Bronzestatue vor allem die Standfestigkeit von Van Elslande und seinen felsenfesten Glauben an die europäische Einheit darstellen.

vanzelfsprekend is, had toen nog heel wat voeten in de aarde. Op zijn vijfenzestigste werd Van Elslande minister van Binnenlandse Zaken. In die functie zag hij streng toe op het toepassen van de taalwetten in de gemeenten langs de taalgrens en in de 19 Brusselse gemeenten. In 1973 werd Van Elslande minister van Buitenlandse zaken. Het was van 1830 geleden dat een Vlaming die functie bekleedde in een Belgische regering. Eind jaren '70 verhuisde Van Elslande van Buitenlandse Zaken naar Justitie. Zijn actieve politieke loopbaan eindigde in 1981.

De kommediantenstraat

Ter voorbereiding op het ontwerp van het standbeeld verdiepte Maurits Nevens zich in de persoon van Renaat Van Elslande. Nevens kwam daarbij tot de conclusie dat die zijn taak als politicus altijd zeer ernstig heeft genomen, maar toch een gezonde dosis relativiteitsvermogen bezat. Tijdens een toespraak waarin hij herinneringen ophaalde aan een van zijn eerste jobs in Brussel, zei hij onder meer: 'Toen ik aldus in de Kommediantenstraat te Brussel belandde, was dit allicht een vingerwijzing naar de latere Wetstraat.' Renaat Van Elslande nam, ondanks zijn drukke leven als minister, ruimschoots de tijd om contact te houden met de inwoners van Lot. 'Hij heeft veel tentoonstellingen van de Lotse Kunstkorf geopend en altijd veel belangstelling getoond voor wat we doen. Daarom zijn wij blij dat we hem nu een wederdienst kunnen bewijzen', aldus Maurits Nevens.

Tina Deneyer

Thuis op 64 velden en in de rand

De Schotse schaakgrootmeester Paul Motwani (37) woont sinds 1995 met zijn Chinese vrouw Jenny Zenj (32) in de rand. Zij werkt bij Proctor&Gamble in Strombeek-Bever. Paul Motwani is al sinds zijn kinderjaren bezeten door schaken. Op 13-jarige leeftijd won hij in Sas van Gent in 1976 het wereldkampioenschap schaken voor jongeren onder de 17 jaar. Hij is auteur van enkele schaakboeken en geeft schaaklessen in de Humbeekse schaakclub.

24

Toen mijn vrouw Jenny Zenj in oktober 1995 de kans kreeg om carrière te maken bij Procter & Gamble in Strombeek-Bever, gaf ik mijn job als wiskundeleraar in Schotland op. We verhuisden naar België en kwamen terecht in Strombeek-Bever, waar we een huis huurden. Omdat we voor ons zoon Michael, die net 16 maanden oud is, een huis met een tuin wilden, verhuisden we twee jaar geleden naar Wolvertem. Dankzij een gelukkig toeval konden we daar een huis kopen

dat binnen ons budget lag. In de rand is het immers niet zo gemakkelijk om een betaalbare woning te vinden.

Duimen

De verstandhouding met de burenhier is optimaal. Ik ben niet meteen een 'handige harry' en daarom komen de burenhier me regelmatig helpen met klusjes. Op mijn beurt nodig ik geregeld een buur uit voor een etentje. De taal vormt geen enkel probleem, want ik spreek naast vloeiend Engels, Chinees en Frans ook al een behoorlijk mondje Nederlands. Mijn buurvrouw Suzanne duimt letterlijk voor mij. Telkens als ik een gesprek in het Nederlands begin, steekt ze haar duim omhoog. Ik twijfel er niet aan dat mijn Nederlands binnenkort beter zal zijn dan mijn Frans; Mijn meeste vrienden en burenhier spreken immers Nederlands en op televisie kijk ik vooral naar Nederlandstalige programma's. Zo wordt mijn taalken-

'Toen mijn vrouw de kans kreeg om hier carrière te maken, gaf ik mijn job op in Schotland en verhuisden we'

nis vlug groter. Heimwee naar Schotland heb ik niet. Ik breng mijn Schotse vrienden en familieleden van tijd tot tijd een blitz-bezoek en binnenkort komt de familie van Jenny uit het Verre Oosten voor enkele maanden naar ons land.

Overdag gaat Jenny werken bij Procter & Gamble, terwijl ik op Michael let. Hij gaat binnen één jaar naar de Nederlandstalige Basisschool 'De Zonnebloem' in Wolvertem. Ik spreek nu nog Engels met hem en Jenny Chinees, maar ik denk wel dat Nederlands zijn eerste taal wordt omdat het logisch is dat hij kiest voor de taal van zijn schoolkameraadjes.

Werken met jongeren

's Avonds geef ik als free-lancer schaaklessen en lessen in logisch denken, hoofd-

De l'Ecosse à Strombeek-Bever

Depuis 1995, le maître écossais des échecs Paul Motwani habite la périphérie avec son épouse chinoise, Jenny Zenj et depuis lors, il se sent parfaitement chez lui ici. 'Lorsque mon épouse s'est vu offrir en 1995 l'opportunité de faire carrière ici, j'ai renoncé à mon emploi de professeur de mathématiques en Ecosse et nous avons déménagé pour venir nous installer en Belgique', explique Motwani, qui s'occupe de son fils pendant la journée, tandis que son épouse va travailler. 'Le soir, je donne des cours d'échecs et de logique, surtout à des jeunes de la périphérie. Il n'y a rien que j'adore plus que d'enseigner aux enfants', confie le grand maître, qui a déjà consacré cinq ouvrages aux échecs et reste un collaborateur actif d'un journal écossais.

zakelijk aan jongeren uit de hele rand. Ook geef ik les aan de Humbeekse schaakclub, waar de leden regelmatig mooie resultaten halen. Ik doe niets liever dan kinderen iets bijbrengen. In mijn schaaklessen ga ik steeds uit van twee principes; De kinderen moeten er iets van opsteken, maar tegelijkertijd wil ik ook dat ze er plezier aan hebben. Totnogtoe is mij dit altijd al gelukt. Ik heb inmiddels al vijf boeken over schaken geschreven, maar momenteel heb ik teveel werk om nog verder te schrijven aan een nieuw boek. Ik ben wel nog altijd medewerker van een Schotse krant, waarin ik om de twee weken een artikel schrijf over schaken. Natuurlijk zit ik ook nog regelmatig achter de tafel voor een schaakpartij. In de wereld zijn er zo'n 500 schaakgrootmeesters in het schaken en daaronder heb ik al Michael Adams en Nigel Short kunnen verslaan die bij de twintig beste schakers van de wereld behoren. Waarom ik zo bezeten ben door schaken? Het boeiende van een spelletje schaak is dat geen enkele partij hetzelfde is.

Paul Motwani

FOTO: PASCAL VINGENON